

การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

หญิง โสภารัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอาชีพอุตสาหกรรม

กุมภาพันธ์ 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

หญิง โสภารัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอาชีวอุตสาหกรรม

กุมภาพันธ์ 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

COMMUNITY PARTICIPATION ON CITY PLANNING OF THAMBON THARAE

AMPHUR MUENG SAKON NAKHON PROVINCE

HARIT SOPHARAT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Arts Degree in Industrial Vocational Management

Sakon Nakhon Rajabhat University

February 2014

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การจัดการอาชีวอุตสาหกรรม

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ทฤษฎ์ โสภารัตน์

คณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบกรรมการสอบและ
(ผศ.ดร. พุ่งศรี ภัคดีสุวรรณ) (ผศ.ดร. สมศักดิ์ เจริญสุข) ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบแต่งตั้งเพิ่มเติมกรรมการสอบ
(ดร. วิจิตรา สุจริต) (ผศ.ดร. อรวรรณ จุลชัยเชื้อย) ผู้ทรงคุณวุฒิ

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว คณะกรรมการประจำสาขาวิชารับรองแล้ว
.....
(ดร. กิตติชัย โสพันนา) (ผศ.ดร. พุ่งศรี ภัคดีสุวรรณ)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผศ.ดร.สมศักดิ์ เจริญสุข ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ เสนอแนะและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่มาตลอด ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.ไพสิฐ บริบูรณ์ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุวัต สุเพียรและผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรัชาศาสตร์ มีเกาะอาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัชยา ธรรมกิตติภาพ อาจารย์ประจำสาขาวิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องในแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการจัดการอาชีวอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความรู้ในหลักการและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจกับผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร บุคลากร รวมทั้งประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนครทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาในการตอบแบบสอบถาม

หฤทัย โสภารัตน์

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ผู้วิจัย	นายทฤษฎ์ โสภารัตน์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ เจริญสุข
ปริญญา	ศศ.ม. (การจัดการอาชีวอุตสาหกรรม)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนครกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหาร บุคลากร และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าแร่จำนวน 177 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova หรือ F-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ในขณะที่การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการดำเนินการจัดทำผังเมือง ระหว่างเพศหญิงกับเพศชายมีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม
รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม
รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม
รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม
รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การมีส่วนร่วม, การจัดทำผังเมืองรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

TITLE	Community Participation on City Planning of Tambon Tharae Amphur Mueng Sakon Nakhon Province
AUTHOR	Harit Sopharat
ADVISOR	Asst. Prof. Dr. Somsak charoensuk
DEGREE	M.A.(Industrial Vocational Management)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2013

ABSTRACT

The purposes of this research were to study And compare the Community Participation on City Planning of Tambon Tharae Amphur Mueng Sakon Nakhon Province. The sample sizes for this research were 177 samples from the management, staff and people of Tambon Tharae Amphur Mueng Sakon Nakhon Province by stratified random sampling and simple random sampling. The instruments for this research was questionnaire. The statistics used in data analysis were Frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The research findings were as follows :

1. Community Participation on City Planning of the management and staff was in the great level while Community Participation on City Planning of was in the moderate level.

2. People with different sexes had Community Participation on City Planning with no statistically significant difference at .05 level while the action side of people had Community Participation on City Planning with significant difference at .05 level.

3. People with different age had Community Participation on City Planning with no statistically significant difference at .05 level while the decisions of people had Community Participation on City Planning with significant difference at .05 level.

4. People with different education had Community Participation on City Planning with significant difference at .05 level.

5. People with different occupations had Community Participation on City Planning with significant difference at .05 level.

6. People with different benefit had Community Participation on City Planning with no statistically significant difference at .05 level.

7. People with different long live had Community Participation on City Planning with significant difference at .05 level.

Keyword Participations, Participation of city planning

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามของการวิจัย.....	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	10
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร	22
การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลท่าแร่	25
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการผังเมืองรวม	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
ความมุ่งหมายของงานวิจัย.....	87
สมมุติฐานของการวิจัย.....	88
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	95
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก	101
ภาคผนวก ก	102
ภาคผนวก ข	103
ประวัติผู้วิจัย	131

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางปีงบประมาณ	30
2 แนวทางการพัฒนาด้านการคมนาคม.....	33
3 แนวทางการพัฒนาด้านการใช้ไฟฟ้า.....	35
4 แนวทางการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต.....	35
5 แนวทางการพัฒนาด้านสุขภาพอนามัย.....	36
6 แนวทางการพัฒนาด้านผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส.....	36
7 แนวทางการพัฒนาด้านการทำมาหากิน.....	37
8 แนวทางการพัฒนาด้านการเรียนและคุณธรรมของเด็กและเยาวชน.....	37
9 แนวทางการพัฒนาด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี.....	38
10 แนวทางการพัฒนาด้าน บุคลากร สำนักงานและการเมือง.....	38
11 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่	49
12 กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบล ท่าแร่.....	49
13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว	55
14 การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรต่อการจัดทำผังเมืองรวม.....	58
15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว.....	59
16 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม.....	61
17 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม จำแนกตามเพศ	62
18 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำ ผังเมืองรวม จำแนกตามอายุ	63
19 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ จำแนกตามอายุ	65
20 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำ ผังเมืองรวม จำแนกตามการศึกษา	66

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

21	เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	67
22	เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านการร่วมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น จำแนกตามระดับการศึกษา.....	68
23	เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ จำแนกตามระดับการศึกษา	69
24	เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านการดำเนินการ จำแนกตามระดับการศึกษา	70
25	เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านการรับประโยชน์ จำแนกตามระดับการศึกษา	71
26	เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านการติดตามผล จำแนกตามระดับการศึกษา	72
27	เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	73
28	วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม จำแนกตามอาชีพ	74
29	เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ	75
30	เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านการร่วมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น จำแนกตามอาชีพ	76
31	เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ จำแนกตามอาชีพ	76
32	เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านการดำเนินการ จำแนกตามอาชีพ	77

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

33	เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการรับประโยชน์ จำแนกตามอาชีพ	78
34	เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการติดตามผล จำแนกตามอาชีพ.....	78
35	เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวม จำแนกตามอาชีพ	79
36	วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม จำแนกตามรายได้	80
37	วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย	81
38	เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย	82
39	เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการร่วมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่.....	83
40	เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่	84
41	เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการดำเนินการ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่	84
42	เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการรับประโยชน์ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่	85
43	เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการติดตามผล จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่	85
44	เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวม จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่	86

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 กระบวนการมีส่วนร่วม	18

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การวางผังเมืองนั้นเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของสาธารณะที่ช่วย ในการพัฒนาพื้นที่เมืองหรือส่วนหนึ่งของเมืองขึ้นใหม่ หรือทดแทนเมืองหรือส่วนของเมืองที่ได้รับ ความเสียหาย เพื่อให้การทำหรือทำให้ดียิ่งขึ้น โดยมีการเน้นและพิจารณาทางด้าน กายภาพในการใช้ประโยชน์ที่ดินและโครงสร้างพื้นฐานเป็นสำคัญ ก่อให้เกิดลักษณะ ความสะดวกสบาย ความเป็นระบบ ระเบียบ สวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ความ ปลอดภัยของประชาชนและสวัสดิการของสังคม เพื่อส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์ หรือมีคุณค่าทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ความงดงามของ ภูมิประเทศหรือคุณค่าทาง วัฒนธรรม (กรมโยธาธิการและผังเมือง. 2547) ดังนั้นการวางแนวทางการพัฒนาพื้นที่โดย มาตรการผังเมืองนั้นมุ่งที่การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ด้วยการจำแนกพื้นที่การใช้ ประโยชน์ให้มีความชัดเจนขึ้น ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งของการใช้พื้นที่อยู่อาศัยกับ พื้นที่ประกอบกิจการอื่น รวมทั้งเป็นการเตรียมการรองรับการขยายตัวของประชากรให้ เพียงพอในอนาคต ซึ่งจะทำให้ประชาชนและผู้ประกอบการทุกอาชีพ ได้รับทราบแนว ทางการพัฒนาของภาครัฐได้ชัดเจน ตามกรอบของกฎหมายและแนวทางการพัฒนาใน อนาคตและสอดคล้องกับนโยบายการกระจายอำนาจการบริหารไปสู่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง

นโยบายของรัฐบาล รับผิดชอบโดยกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดให้ทุกจังหวัด ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอย่างยั่งยืน (2545-2564) ซึ่งเป็นแผน แม่บทที่กำหนดวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย เพื่อให้ทุกส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งเป็นแนว ทางการพัฒนาทุกพื้นที่ เพื่อการแก้ปัญหาความเดือดร้อนและตอบสนองความต้องการ ของประชาชน

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้รัฐต้องถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ต่างๆ ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามภารกิจ 6 ด้าน (1) ภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐาน (2) ภารกิจด้านงานส่งเสริมคุณภาพ (3) ภารกิจด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย (4) ภารกิจด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว (5) ด้านการบริการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (6) ด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแผนที่กำหนดกรอบแนวคิดเป้าหมายและแนวทางการกระจายอำนาจให้เป็นไปตามมาตรา 30 และมาตรา 16 (16) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บรรลุตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย สามารถปรับวิธีการให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชากรในการบริหารราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับระบบประชาธิปไตย เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการเพื่อให้มีการบริหารงานเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผล พ.ศ. 2546 การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชากรและการให้บริการสาธารณะที่มีคุณภาพและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชากร อย่างสุจริต โปร่งใส เปิดเผยข้อมูลและการเปิดโอกาสให้ประชากรและผู้เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่างๆ รวมถึงภาคประชาคม มีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ดังนี้ (1) ร่วมคิดและเสนอความเห็น (2) ร่วมตัดสินใจ (3) ร่วมดำเนินการ (4) ร่วมรับประโยชน์ (5) ร่วมติดตามผลการดำเนินงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของ (Local Government) ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชากรมากที่สุด จัดตั้งมาจากสภาตำบลที่มีรายได้จากเกณฑ์ที่กำหนด และมีจำนวนราษฎร ไม่น้อยกว่า 2,000 คน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อดูแลทุกข์สุขและให้บริการประชากร เขตองค์การบริหารส่วนตำบล แทนรัฐบาล กลางมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจการพัฒนา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมและหน้าที่อื่นๆ ตามกฎหมายกำหนด รวมทั้งงบประมาณ และพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล

และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ประกอบด้วย สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากเลือกตั้งของประชากร (พระราชบัญญัติสภา ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 44)

การวางผังเมืองรวมสกลนครเป็นภารกิจหลักด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ ซึ่งส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชากร ในด้านที่อยู่อาศัยและด้านสิ่งแวดล้อมภารกิจดังกล่าวเป็นภารกิจที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้กรมโยธาธิการและผังเมืองสกลนครถ่ายโอนงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ โดยคณะอนุกรรมการจัดทำและกำหนดแผนการกระจายอำนาจพึงพิจารณาให้ขยายอายุการถ่ายโอนจากเดิมในปี พ.ศ. 2546 เป็นการถ่ายโอนในช่วง 10 ปี โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546-2556 โดยใน 3 ปีแรกกำหนดให้มีการเตรียมการมีส่วนร่วมให้กับบุคคลากรท้องถิ่น โดยสนับสนุนให้ท้องถิ่นและประชากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวม งานด้านการวางผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลทำแร่เป็นมาตรการหนึ่งเสริมประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินระหว่างทรัพยากรธรรมชาติกับประชากร ด้วยวิธีบริหารจัดการระบบชุมชนให้เกิดการพัฒนาพื้นที่อย่างมีแบบแผน เพื่อให้การใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด การวางผังเมืองรวมเป็นการกำหนดพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นการวางผังเมืองรวมไว้ในอนาคตเมื่อถูกบังคับใช้เป็นกฎหมายการบังคับใช้ผังเมืองรวมให้ใช้บังคับไม่เกินห้าปีเมื่อหมดอายุแล้วก็จะนำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลทำแร่มาปรับปรุงแก้ไขใหม่ ประสบปัญหาในเรื่องขอการขยายตัวของพื้นที่ชุมชนทางด้านที่อยู่อาศัยพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม ส่งผลให้เกิดปัญหาปะปนและรบกวนกันทางด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีการก่อสร้างอาคารประเภทต่างๆ บนพื้นที่ที่มีความสำคัญทางด้านเกษตรกรรมซึ่งหากไม่มีมาตรการควบคุมทางด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินก็จะประสบปัญหาความไม่เป็นระเบียบ ซึ่งมีความไม่เป็นระเบียบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมลพิษต่างๆ การวางผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลทำแร่มีความสำคัญในการพัฒนาตำบลและพัฒนาเมืองสกลนครในอนาคตให้สอดคล้องกับรูปแบบที่ประชากรกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินขึ้นโดยประชากรมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงในการวางจัดทำและการดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลทำแร่ เพื่อใช้

เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ทางด้านกายภาพได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดินและระบบคมนาคมขนส่ง โดยกำหนดเป็นย่านที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรมอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกันอย่างเหมาะสมทั้งชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ตลอดจนใช้ประกอบแผนพัฒนาของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจการวางผังเมืองรวมสกลนครให้แก่ท้องถิ่นจึงได้มีการทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมของชุมชนในการจัดวางผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นตำบลหนึ่งที่มีศักยภาพและการมีส่วนร่วมสูงในด้านการพัฒนาระดับจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านบทบาทและหน้าที่ของประชากรภายในเขตชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ มีการมีส่วนร่วมและมีศักยภาพในด้านการพัฒนาพื้นที่เป็นอย่างดี จากผังเมืองสกลนครจังหวัดสกลนคร กรมโยธาธิการและผังเมืองสกลนคร กระทรวงมหาดไทยได้ศึกษาระบบโครงสร้างชุมชนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ในปี พ.ศ. 2550 ผังเมืองสกลนครจังหวัดสกลนคร ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รับการถ่ายโอนภารกิจในการจัดวางผังเมืองรวมสกลนครระดับชุมชนระดับองค์การบริหารส่วนตำบล จากสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดสรรเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแผนงานการวางและการจัดทำผังเมืองรวมสกลนคร ประจำปีงบประมาณ 2554 โดยร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมืองสกลนคร กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการรับผิดชอบตามภารกิจในการถ่ายโอน โดยได้ดำเนินการจัดทำผังเมืองรวมสกลนครระดับชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2553 - 30 กันยายน พ.ศ. 2554 ที่ผ่านมา ผลการดำเนินการอยู่ในขั้นตอนสำรวจกำหนดเขตผัง และวิเคราะห์ วางผังร่าง ปรีกษาส่วนผังเมืองรวมสกลนคร และส่วนวิเคราะห์ โดยในขั้นตอนต่อไปคือ ประชุมพิจารณาผังร่าง และประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชากร (สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่, 2552 : 16-21)

การวางแผนในการจัดการวางผังเมืองรวมสกลนคร ในการพัฒนาการวางผังเมืองสกลนคร และการจัดทำผังเมืองรวมสกลนคร โดยผังเมืองรวมสกลนครคือข้อมูลพื้นฐานต่างๆ และข้อมูลจากประชากรในพื้นที่ซึ่งนำมาใช้เป็นกระบวนการและขั้นตอนจัดทำผังเมืองรวมสกลนครและเกณฑ์การพิจารณาต่างๆ ตามหลักการผังเมืองรวม

สกลนครโดยมีนายสายทอง ลาลูน ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ได้กล่าวว่ ประชากรในพื้นที่เป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการจัดวางผังเมืองรวมสกลนครตามแนวทางการประกันคุณภาพเป็นการจัดทำกระบวนการวางผังซึ่งได้ตรวจสอบแล้วว่าเมื่อดำเนินการตาม “สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการวางผังได้แก่การบริหารจัดการยังไม่ดีและ/หรือการขยายหน่วยงานไปสู่ภูมิภาคทำให้ขาดบุคลากรในการทำงานคุณภาพของผังและ/หรือข้อกำหนดไม่ดีพอเจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์การประชาสัมพันธ์ยังไม่บรรลุผลสำเร็จผู้เกี่ยวข้องขาดจิตสำนึกและขาดความรู้ความเข้าใจผังเมืองรวมสกลนครอีกทั้งขัดผลประโยชน์เป็นต้น” ซึ่งสอดคล้องกันกับงานวิจัยของ ทศนะสิงห์ศิลารักษ์ (2542 : 154) ว่าการจัดผังเมืองรวมสกลนครมีปัญหาในหลายส่วนด้วยกันเช่น ขั้นตอนการจัดทำผังเมืองรวมสกลนครซึ่งไม่มีการจัดทำเป็นรายละเอียดที่ชัดเจนระยะเวลาการจัดทำซึ่งต้องใช้เวลานานความร่วมมือของประชากรซึ่งค่อนข้างให้ความสนใจและมีส่วนร่วมน้อยในการจัดทำผังเมืองรวมสกลนครทำให้ข้อมูลจากประชากรในพื้นที่มีน้อยงบประมาณซึ่งไม่เพียงพอบุคลากรของกรมการผังเมืองสกลนครซึ่งไม่เพียงพอในการจัดทำผังเมืองรวมสกลนคร เป็นต้น

ในการวิจัยนี้มุ่งเน้นในการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม แสดงรายละเอียดขั้นตอนการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ซึ่งยังขาดกระบวนการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของชุมชนเป็นหลักและตามกระบวนการเพื่อแก้ปัญหากระบวนการขั้นตอนการจัดทำผังเมืองรวมสกลนคร

จากความสัมพันธ์ของปัญหาข้างต้นจะทำให้กระบวนการขั้นตอนการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ชัดเจนขึ้นบุคลากรเข้าใจกระบวนการมากขึ้นประชากรสามารถศึกษากระบวนการได้ทำให้ประชากรอยากมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่และทำให้ข้อมูลที่ต้องการจากประชากรในพื้นที่มีมากและดีขึ้นทำให้ผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ที่จัดทำขึ้นเป็นที่ยอมรับของประชากรมากขึ้นเมื่อนำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ไปใช้จะได้รับความร่วมมือมากขึ้นในการจัดวางผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

คำถามการวิจัย

การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใดและอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
2. พัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อกำหนดพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน และจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ซึ่งจะทำให้ชุมชนได้รับประโยชน์สูงสุด

3. ผู้บริหาร และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ และหน่วยงานอื่นอาจนำผลการวิจัยไปประกอบการพัฒนางาน และจัดทำแผนพัฒนาตำบลท่าแร่เสนอแผนพัฒนาต่อจังหวัด

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.1 ผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนครจำนวน 37 คนประกอบด้วย บุคลากร จำนวน 25 คน ลูกจ้างตามภารกิจจำนวน 8 คน และลูกจ้างทั่วไปจำนวน 4 คน

1.2 ประชากรทั้งหมด 7 หมู่บ้าน จำนวน 3,361 คน ประกอบด้วย บ้านพะโค จำนวน 874 คน บ้านท่าแร่เหนือจำนวน 221 คน บ้านหนองบัวทอง จำนวน 842 คน บ้านป่าพนาวัลย์จำนวน 668 คน บ้านท่าแร่สามัคคีจำนวน 64 คน บ้านท่าแร่พัฒนาจำนวน 83 คน และบ้านสร้างแก้วสมานมิตรจำนวน 609 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม จำนวน 177 คน ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ที่เป็นประชากร เป็นกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน 37 คน

2.2 ประชาชนในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ จำนวน 140 คน ซึ่งได้โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1.1 สถานภาพของผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง รายได้ และประสบการณ์ทำงาน

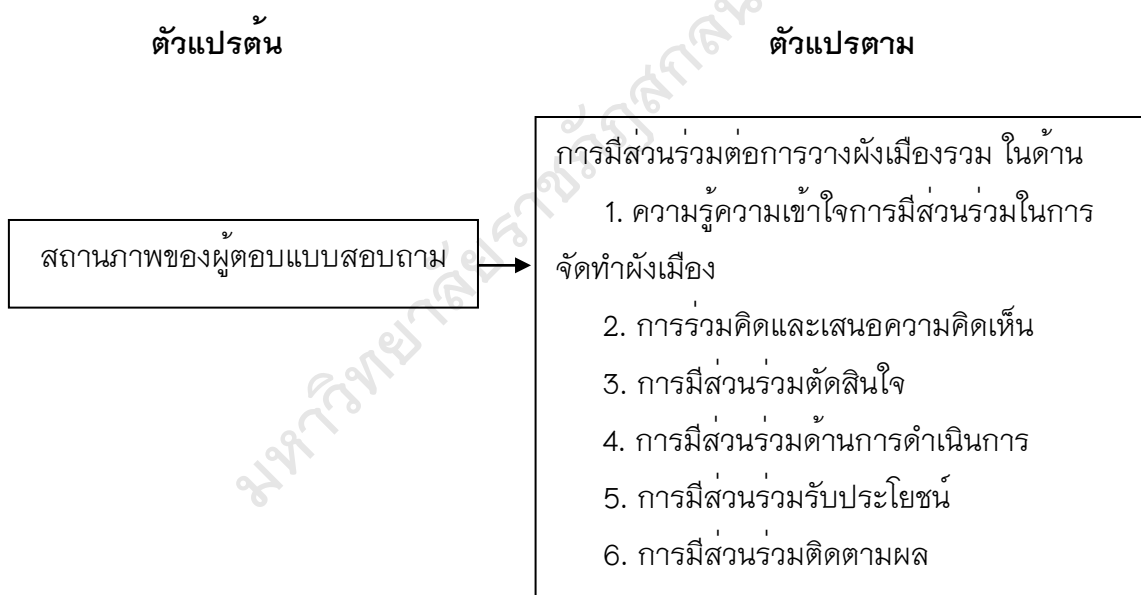
1.2 สถานภาพของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ของครัวเรือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ในด้าน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม

- 2.1 ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำผังเมือง
- 2.2 การร่วมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น
- 2.3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 2.4 การดำเนินการจัดทำผังเมือง
- 2.5 การรับประโยชน์
- 2.6 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิตยาคมคัพทเจพะ

ผู้วิจัยได้ใช้นิตยาคมคัพทเจพะในการวิจัย ดังนี้

การจัดวางผังเมืองรวมสกลนคร หมายถึง แผนผัง นโยบาย และโครงการรวมทั้งมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาเมืองสกลนครและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินการคมนาคมและขนส่งการสาธารณสุขปโภคบริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดวางผังเมืองรวมสกลนครภายในชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในการวางผังเมืองรวม โดยมีส่วนร่วมตั้งแต่การเริ่มสร้างความรู้ความเข้าใจ ร่วมคิดและเสนอความคิดเห็น การตัดสินใจ การดำเนินการจัดทำผังเมือง การรับผลประโยชน์และการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล

การกำหนดพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ หมายถึง การใช้ประโยชน์จากที่ดินภายในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่อำเภอเมืองสกลนครจังหวัดสกลนคร เพื่อประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ เพื่อที่อยู่อาศัย กิจกรรมทางธุรกิจการค้า การอุตสาหกรรม สถานที่ราชการ โรงเรียน ถนน ตรอก ซอย ท่อระบายน้ำ รางระบายน้ำ หรือสาธารณสถานต่างๆ ซึ่งโดยรวมแล้วในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่อำเภอเมืองสกลนครจังหวัดสกลนครถือว่าเป็นเขตเกษตรกรรม แต่ยังมีบางพื้นที่ซึ่งเป็นเขตพาณิชยกรรม

แผนพัฒนา หมายถึง แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ประจำปี สามปีและแผนพัฒนาห้าปี ซึ่งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
3. การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลท่าแร่
4. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดวางผังเมืองรวม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. ความหมายของการมีส่วนร่วม

กิจกรรมของชุมชนจะเกิดขึ้นได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับ การมีส่วนร่วมของ คนในชุมชนนั้นๆ ได้ตระหนักถึงปัญหาความต้องการที่เกิดขึ้นในชุมชนร่วมกันและเป็นพลังผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มวางแผนโครงการกิจกรรมและการลงมือปฏิบัติร่วมกันอันเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชนไปในทิศทางที่ปรารถนาซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนานั้นจะต้องเกิดจากแนวคิดหลายๆ ด้านเพื่อความเข้าใจในการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมให้ดีขึ้นจึงได้ศึกษาแนวความคิดในด้านต่างๆ ดังนี้

ความหมายของการมีส่วนร่วมจากการสำรวจแนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมจะเห็นได้ว่าทรรศนะของนักวิชาการหลายๆ ท่านได้ให้ความหมายต่างกันออกไปตามมุมมองและความเข้าใจของแต่ละท่านซึ่งพอที่จะสรุปได้เป็น 2 แนวทางดังต่อไปนี้

แนวทางที่ 1 เป็นการมองการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการ (Process) ที่สนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นการมองที่ตัวบทบาทให้ความสำคัญที่ภาครัฐส่วนแนวทางที่ 2 นั้นเป็นการมองที่ตัวผู้ปฏิบัติคือประชาชนที่เป็นกลไกสำคัญที่สุดของการมีส่วนร่วมและจากการศึกษาแนวคิดของการมีส่วนร่วมที่กล่าวไว้มีดังต่อไปนี้

ณรงค์ อภัยใจ (2549 : 7) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมคือการให้ ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกำหนด เป้าหมายและการตัดสินใจในการทำงานและจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีความรู้สึก ผูกพันต่อองค์กร

อรุณญา นิวัตวงษ์ (2548 : 12) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึงการ ตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมวางแผนและดำเนินการในการ ค้นหาคำปรึกษาและสาเหตุเพื่อแก้ปัญหาให้บรรลุเป้าหมายและดำเนินการต่อไปตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ร่วมกัน

ธนัญญา เฉลยผล (2547 : 9) กล่าวว่า ความหมายของการมีส่วนร่วม สรุปลงได้เป็นสองแนวหนึ่งเป็นการมองการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการที่สนับสนุนให้ เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นการมองที่บทบาทให้ความสำคัญที่ภาครัฐส่วนอีก แบบหนึ่งเป็นการมองที่การปฏิบัติของประชาชนกลไกอยู่ที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

วีระวุฒิ เสียงใส (2546 : 28) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นพฤติกรรมที่ ประชาชนหรือบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคมนั้นๆ ได้ใช้ปัญญาความคิดความรู้ความสามารถ โดยแสดงออกในรูปแบบต่างๆ ซึ่งในประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชนจะดำเนินไปเพื่อ พัฒนาสังคมสิ่งแวดล้อมหรือถิ่นที่ตนอาศัยอยู่เป็นสำคัญ

วิไลวรรณ ต้นตระกูลไชย (2545 : 10) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของ ประชาชนก็คือการสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยผ่าน กระบวนการส่งเสริมชักนำสนับสนุนกระตุ้นให้ประชาชนมีบทบาทในการคิดริเริ่มสามารถ ถ่ายทอดภูมิปัญญาและร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาและวางแผนการปฏิบัติรวมทั้งรวม หนุนช่วยเหลือทรัพยากรทางการบริหารตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจที่จะดำเนิน กิจกรรมของตนภายในชุมชนเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการและควบคุมการใช้ และกระจายทรัพยากรตลอดจนปัจจัยการผลิตในสังคมอันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองใน ท้ายที่สุด

วันชัย วัฒนศัพท์ (2544 : 1) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึงกระบวนการซึ่งสาธารณชนมีความห่วงกังวลมีความ ต้องการและมีทัศนคติที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐในการตัดสินใจกระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสาร 2 ทางที่มีเป้าหมายโดยรวมเพื่อที่จะให้เกิดการตัดสินใจ ที่ดีขึ้นและได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน

ปารีชาติ วลัยเสถียรและคณะ (2543 : 138) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนาว่าหมายถึงการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการได้แก่การร่วมกันค้นหาปัญหาการวางแผนการตัดสินใจการระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีในท้องถิ่นการบริหารจัดการการติดตามประเมินผลรวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการโดยโครงการดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน

United Nations (1978) ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการเกี่ยวกับการตัดสินใจ และการกระทำ ในกระบวนการตัดสินใจนั้นเกี่ยวกับจุดประสงค์ทางสังคม และการจัดสรรทรัพยากร ส่วนการกระทำเป็นการกระทำโดยความสมัครใจต่อกิจกรรมและโครงการ

Erwin William (1976 : 138) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาร่วมคิดร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเองเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันกับประชาชนใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชนแก้ไขร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

Lisk Franklyn (1985 : 16) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีความสัมพันธ์กับแนวคิดของการเชื่อใจ และการยอมรับตนเองเพื่อที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืนซึ่งสามารถสังเกตได้จากระดับความพึงพอใจระดับความไว้วางใจและต้องครอบคลุมทัศนคติความคาดหวังและกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน

ในทรรศนะของ Turton Andrew (1987 : 10) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การรวมความสนใจของแต่ละคนซึ่งมีความเกี่ยวพันกันทางด้านความรู้สึกในกิจกรรมต่างๆ ในลักษณะของความร่วมมือนร่วมใจร่วมกำลังจนกระทั่งเกิดการรวมกันเป็นกลุ่มขึ้น

จากความหมายต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมหมายถึง การที่บุคคลกลุ่มบุคคลหรือชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มด้วยความสมัครใจได้ร่วมคิดร่วมปฏิบัติและรับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของตนเองและของส่วนร่วมทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมการเมืองอาชีพตลอดจนการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2. รูปแบบและลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน

โคฮานและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff. 2007 : 39, อ้างถึงในกรมลพิษภัย
แจ่มกระจ่าง. 2550 : 16) ได้แบ่งชนิดของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ชนิดได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ประกอบด้วย
3 ขั้นตอน คือ ริเริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจปฏิบัติการ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย
ขั้นตอนคือการสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์
ทางด้านวัตถุประสงค์ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) อย่างไรก็ตามในทาง
ปฏิบัติพบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นจะมีอยู่ 2 ลักษณะคือ

4.1 การมีส่วนร่วมทางตรง (Direct participation) โดยผ่านองค์กร
จัดตั้งของประชาชน (inclusive organization) เช่นคณะกรรมการชุมชนกลุ่มออมทรัพย์
สหกรณ์ เป็นต้น

4.2 การมีส่วนร่วมทางอ้อม (Indirect participation) โดยผ่านองค์กร
ตัวแทนประชาชน (representative organization) นอกจากนั้นแล้วผู้มีส่วนร่วม (participant)
สามารถที่จะมีบทบาทได้ใน 3 แบบคือเป็นผู้กระทำ (The action) คือการมีส่วนร่วม
อย่างแข็งขันในกิจกรรมนั้นเป็นผู้รับ (The recipient) คือได้รับผลจากกิจกรรมนั้นโดยตรง
เป็นสาธารณชน (The public) โดยทั่วไปคือประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงแต่
มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมหมายถึงวิธีการต่างๆ ที่จะ
สามารถทำกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการปัญหาโดยอาจแบ่งได้เป็นด้านการวางแผนและ
ด้านปฏิบัติการ

พิชัย เอกศิริพงษ์ (2544 : 41) ได้แบ่งรูปแบบของการมีส่วนร่วมไว้ 5 แบบ
คือ

- แบบที่ 1 มีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์สำรวจข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
- แบบที่ 2 มีส่วนร่วมในความคิดริเริ่มมองเห็นปัญหาต่างๆ เพื่อกำหนด
แนวทางนโยบายวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

แบบที่ 3 มีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ตั้งแต่การหาแหล่งงบประมาณไปจนถึงดำเนินการเสร็จสิ้น

แบบที่ 4 มีส่วนร่วมในการรับผลกระทบจากการดำเนินการ

แบบที่ 5 มีส่วนร่วมในการประเมินผลว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่เป็นการรับทราบปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการ

Cohen และ Uphoff (1980) ได้สร้างกรอบพื้นฐานเพื่ออธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในแง่ของรูปแบบของการมีส่วนร่วมโดยแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision – making) ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1.1 การริเริ่มตัดสินใจ

1.2 ดำเนินการตัดสินใจ

1.3 ตัดสินใจลงมือปฏิบัติ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบไปด้วย

2.1 การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร

2.2 การเข้าร่วมในการบริหาร

2.3 การประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (Benefits) ไม่ว่าจะเป็น

3.1 ผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ

3.2 ผลประโยชน์ทางด้านสังคม

3.3 ผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการควบคุมและตรวจสอบดำเนินกิจกรรมทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ Cohen และ Uphoff เสนอไว้สามารถสรุปรูปแบบไว้ดังภาพที่แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการตัดสินใจมีรับผลประโยชน์และการประเมินผลในขณะเดียวกันเพราะฉะนั้นการตัดสินใจจะมีผลโดยตรงต่อการรับผลประโยชน์และการประเมินผลด้วยความสำคัญมากเนื่องจากการตัดสินใจจะมีผลต่อการปฏิบัติและจากการปฏิบัติจะมีผลต่อไปยังการประเมินด้วย

3. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเกิดการมีส่วนร่วมนั้นมีผู้เสนอปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมดังนี้

Kaufman (1949 : 7) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในชนบท พบว่า อายุเพศการศึกษาขนาดครัวเรือนอาชีพรายได้และความยาวนานในการอยู่อาศัยในท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยของการมีส่วนร่วมที่ได้กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมมี 3 ปัจจัย คือ

ปัจจัยที่ 1 คือปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่เพศอายุ

ปัจจัยที่ 2 คือปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจได้แก่การศึกษาอาชีพรายได้

ปัจจัยที่ 3 คือปัจจัยทางการสื่อสารเป็นต้น

4. ลักษณะของการมีส่วนร่วม

อาร์นสไตน์ (Arnstein. 1969 : 42, อ้างถึงในปาริชาติ สถาปัตตานนท์และคนอื่นๆ. 2549 : 19) ได้กำหนดลักษณะในการมีส่วนร่วมของประชาชน 8 ระดับ คือ

1. การจัดการแบบเบ็ดเสร็จโดยตรงหน่วยงานจะทำหน้าที่จัดการกับเรื่องราวต่างๆ แบบเบ็ดเสร็จและโดยตรงโดยไม่จำเป็นต้องให้ประชาชนรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การบำบัดรักษาหน่วยงานจะทำหน้าที่เชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังร่วมรับทราบข้อมูลข่าวสารและร่วมตัดสินใจต่างๆ แต่หน่วยงานมิได้ให้ความสำคัญกับการตอบข้อซักถามหรือรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน

3. การร่วมให้ข่าวสารข้อมูลหน่วยงานทำการเชิญชวนตัวแทนประชาชนที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ แต่หน่วยงานมิได้ให้ความสำคัญกับความรู้สึกหรือทัศนคติต่างๆ ของประชาชน

4. การร่วมให้คำปรึกษาประชาชนทำหน้าที่ให้ข้อมูลและนำเสนอข้อคิดเห็นต่างๆ ตามความต้องการของหน่วยงานแต่อำนาจก็ยังเป็นของหน่วยงานราชการ

5. การร่วมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นประชาชนเริ่มมีโอกาสในการจุดประเด็นเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ที่ตนเห็นว่าสำคัญตลอดจนก้าวเข้ามามีบทบาทในการให้ข้อคิดเห็นและนำเสนอข้อมูลต่างๆ

6. การร่วมเป็นพันธมิตรประชาชนเริ่มทำงานใกล้ชิดกับหน่วยงานและเริ่มมีอำนาจในการเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อโต้แย้งต่างๆ

7. การส่งตัวแทนเข้าร่วมใช้สิทธิในการตัดสินใจประชาชนส่วนหนึ่งได้รับการคัดเลือกให้เข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนเพื่อออกความคิดเห็นนำเสนอข้อโต้แย้งและมีสิทธิโดยชอบธรรมในการร่วมตัดสินใจเชิงนโยบายต่างๆ

8. การควบคุมการตัดสินใจโดยพลเมืองอำนาจในการตัดสินใจทั้งหมดเป็นของประชาชนโดยหน่วยงานต่างๆ ทำหน้าที่สนับสนุนข้อมูลข่าวสารประกอบการตัดสินใจของประชาชน

ไวท์ (White. 1994 : 98) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาสามารถแยกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อาร์นสแตน เรียกว่าการร่วมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นการร่วมเป็นพันธมิตรการส่งตัวแทนเข้าร่วมใช้สิทธิในการตัดสินใจและการควบคุมการตัดสินใจโดยพลเมือง

2. การมีส่วนร่วมแบบเทียมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อาร์นสแตน เรียกว่าการจัดการแบบเบ็ดเสร็จโดยตรงการบำบัดรักษาการร่วมให้ข่าวสารข้อมูลและการร่วมให้คำปรึกษา

โคฮาน (Cohan. 1996 : 73) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในงานพัฒนาสามารถอธิบายได้ใน 4 ลักษณะคือ

1. การมีส่วนร่วมในเชิงกระทำเกี่ยวกับการที่บุคคลฝ่ายต่างๆ ในชุมชนได้อุทิศแรงกายในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

2. การมีส่วนร่วมในเชิงเงินตรา กล่าวคือ การมีส่วนร่วมหมายถึงการที่ชุมชนได้อุทิศเงินในการทำกิจกรรมต่างๆ

3. การมีส่วนร่วมในเชิงความรับผิดชอบ เกี่ยวข้องกับการกระจายภารกิจและความรับผิดชอบโดยผู้ประสานงานหลักมักดำเนินการแบ่งสรรภารกิจและหน้าที่ให้คนกลุ่มต่างๆ ที่มีความสำคัญในพื้นที่เช่นผู้นำท้องถิ่นชุมชนในการขอการสนับสนุนโครงการ การตั้งคณะกรรมการส่งเสริมในการดำเนินของโครงการและติดตามโครงการเป็นต้น

4. การมีส่วนร่วมในเชิงตัดสินใจ เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงอำนาจในการตัดสินใจหมายถึงการสร้างภาคภูมิใจให้กับสมาชิกในชุมชนผ่านการออกแบบกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจต่างๆ

ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนได้มีผู้ศึกษาและเสนอแนะไว้ดังนี้
ในทฤษฎีของ Bagnall (1989 : 23-28) การมีส่วนร่วมมีลักษณะที่แตกต่างกัน 3 ประการ

1. การปรากฏตัว (Presence) หมายถึงการเข้าร่วมในโครงการที่องค์กร
สถาบันหรือหน่วยงานจัดให้การมีส่วนร่วมจึงมีความหมายเพียงการปรากฏตัวหรือเข้าร่วม
ในโครงการนั้นๆ ซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแรงจูงใจและองค์ประกอบทางสังคมและอื่นๆ

2. การเกี่ยวข้อง (Involvement) หมายถึงการมีส่วนร่วมในโครงการอย่าง
แข็งขันของผู้เข้าร่วมในกิจกรรมหรือโครงการที่เหมาะสมกับตนและการนำไปใช้โดยเน้น
ที่ตัวผู้เข้าร่วมไม่เน้นสถาบันองค์กร

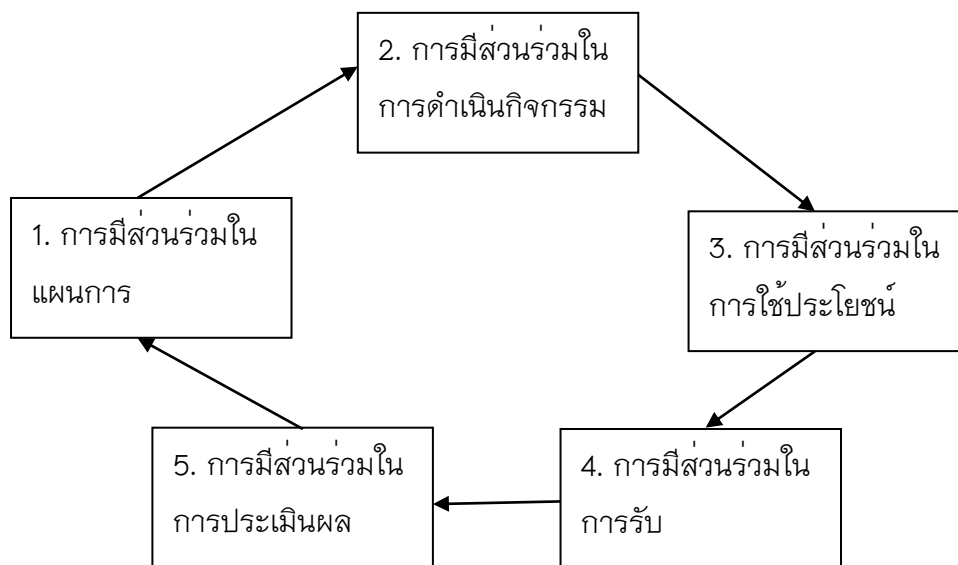
3. การควบคุม (Control) หมายถึงการที่บุคคลหรือกลุ่มผู้เข้าร่วมเป็น
ผู้กำหนดหรือควบคุมกระบวนการศึกษาเองเช่นควบคุมองค์ประกอบ (เนื้อหาเป้าหมายผล
ที่ต้องการ) และควบคุมกระบวนการเรียนรู้ (จะเรียนอย่างไร)

ที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าลักษณะการมีส่วนร่วมจะขึ้นอยู่กับความต้องการ
และโอกาสของประชาชนในการที่จะแก้ไขปัญหาผู้เข้าร่วมจะมีความหลากหลายในการที่จะ
ปฏิบัติโดยเข้าร่วมด้วยความเต็มใจถูกบังคับหรือเป็นหน้าที่

5. ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม

ธัญญา เฉลยผล (2547 : 18) ได้สรุปการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้
4 ขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วมด้านค้นหาปัญหาและสาเหตุการมีส่วนร่วมด้านการวางแผน
ดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติงานและสนับสนุนการปฏิบัติและการมีส่วนร่วม
ด้านการติดตามและประเมินผลโดยประชาชนจะมีส่วนร่วมทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

สถาบันวิจัยสังคมและสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(2545 : 53) ได้จัดประเภทของการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยอิงพัฒนาการของโครงการ
พัฒนาเป็นเกณฑ์กล่าวคือกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนประกอบด้วย 5 ขั้นตอน
ดังภาพประกอบ 2 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 กระบวนการมีส่วนร่วม

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนได้แก่การที่ประชาชนมีบทบาทในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนโครงการนับตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหาการกำหนดลำดับความสำคัญของปัญหาการกำหนดเป้าหมายการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานการกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลโครงการ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้แก่การสนับสนุนด้านทรัพยากรต่างๆ และการประสานความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ได้แก่การนำกิจกรรมต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยเฉพาะด้านการเพิ่มระดับการพึ่งตนเองและการควบคุมทางสังคม

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ได้แก่การแจกจ่ายประโยชน์ต่างๆ ในการพัฒนาอย่างยุติธรรม

ขั้นที่ 5 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลได้แก่ให้ประชาชนได้รับทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อร่วมกันหาทางแก้ไขในลำดับต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปขั้นตอนของการมีส่วนร่วมได้ว่าจะต้องเกิดจากสาเหตุของปัญหาโดยค้นหาสาเหตุของปัญหาเพื่อหาแนวทางในการวางแผนเพื่อแก้ไขและจะต้องปฏิบัติได้ตามแผนสามารถประเมินผลจากการดำเนินการตามขั้นตอนได้

6. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

อคิน รพีพัฒน์ (2527 : 16, อ้างถึงในจินตามณีเนตร. 2540 : 10) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วม 5 ทฤษฎีซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีการจูงใจมวลชน (Mass Persuasion) การจูงใจหมายถึงการใช้คำพูดหรือการเขียนเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อและกระทำซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการขัดแย้งในการปฏิบัติงานและถ้าจะให้เกิดผลดีผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเกลี้ยกล่อมให้เข้าใจแจ่มแจ้งให้เกิดศรัทธาตรงกับความต้องการของผู้เกลี้ยกล่อมโดยเฉพาะในเรื่องของความต้องการของคนตามหลักทฤษฎีของ Maslow ที่เรียงลำดับขั้นตอนของความต้องการ (Hierarchy of Needs) คือ

1.1 ความต้องการทางด้านสรีระวิทยา (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Survival Needs) ได้แก่ความต้องการในเรื่องอาหารน้ำ เครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัยยารักษาโรคและความต้องการทางเพศ เป็นต้น

1.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต (Safety and Security Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะอยู่อย่างมีความปลอดภัยจากการถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกขโมยทรัพย์สินหรือความมั่นคงในการทำงานและการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม

1.3 ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) ได้แก่ความต้องการความรักความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

1.4 ความต้องการจะมีเกียรติยศชื่อเสียง (Self Esteem Needs) ได้แก่ ความภาคภูมิใจความต้องการดีเด่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่นความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับความมั่นใจในตัวเองในเรื่องของความรู้ความสามารถและความสำคัญของบุคคล

1.5 ความต้องการความสำเร็จแห่งตน (Self Actualization Needs) เป็นความต้องการในระดับสูงซึ่งเป็นความต้องการที่อยากให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิดของตนเองเพื่อพัฒนาตนเองให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ความต้องการนี้จึงเป็นความต้องการพิเศษของบุคคลที่จะพยายามผลักดันชีวิตของตนเองให้เป็นในแนวทางที่ดีที่สุดที่ตนคาดหวังไว้

จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่าการเกลี้ยกล่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมได้โดยเฉพาะถ้าการเกลี้ยกล่อมนั้นเป็นเรื่องที่ตรงกับความต้องการขั้นพื้นฐานที่เกิดความพึงพอใจของมนุษย์แล้วก็ย่อมจะส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมได้ในที่สุด

2. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National Moral) คนเรามีความต้องการทางกายและใจถ้าคนมีขวัญดีผลการทำงานก็จะสูงตามไปด้วยแต่ถ้าขวัญไม่ดีผลงานก็จะต่ำไปด้วยทั้งนี้เนื่องจากขวัญเป็นสถานการณ์ทางจิตใจที่แสดงออกในรูปพฤติกรรมต่างๆ นั่นเองการจะสร้างขวัญให้ดีต้องพยายามสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน เช่นการไม่เอาไรต์เอาเปรียบให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงานเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเป็นต้นและเมื่อใดก็ตามถ้าคนงานมีขวัญดีจะเกิดมีความสำนึกในการรับผิดชอบอันจะเกิดผลดีแก่หน่วยงานทั้งในส่วนที่เป็นขวัญส่วนบุคคลและขวัญของกลุ่มดังนั้นจะเห็นได้ว่าขวัญของคนเราเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะคนมีขวัญที่ดีนั้นย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้เช่นกัน

3. ทฤษฎีการสร้างความรู้รักชาตินิยม (Nationalism) ปัจจัยประการหนึ่งที่น่าไปสู่การมีส่วนร่วมคือการสร้างความรู้รักชาตินิยมให้เกิดขึ้นซึ่งหมายถึงความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองที่จะอุทิศหรือเน้นค่านิยมเรื่องผลประโยชน์รวมของชาติมีความพอใจในชาติของตัวเองพอใจเกียรติภูมิจงรักภักดีผูกพันต่อท้องถิ่น

4. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership) การสร้างผู้นำจะช่วยให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นปัจจัยของการรวมกลุ่มคนจุดใจคนไปยังเป้าประสงค์โดยทั่วไปแล้วผู้นำอาจจะมีทั้งผู้นำที่ดีเรียกว่าผู้นำปฏิฐาน (Positive Leader) ผู้นำพลวัตคือเคลื่อนไหวทำงานอยู่เสมอ (Dynamic Leader) และผู้นำทางไม่ดีคือไม่มีผลงานสร้างสรรค์ที่เรียกว่าผู้นำนิเสธ (Negative Leader)

ผลของการให้ทฤษฎีการสร้างผู้นำจึงทำให้เกิดการระดมความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างมีขวัญงานมีคุณภาพมีความคิดสร้างสรรค์และร่วมรับผิดชอบดังนั้นการสร้างผู้นำที่ดีย่อมจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ด้วยดีนั่นเอง

5. ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบทางการบริหาร (Administrative and Method) การใช้ระบบบริหารในการระดมความร่วมมือเป็นวิธีหนึ่งที่ยั่งยืนเพราะใช้กฎหมายระบบระเบียบแบบแผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินการแต่อย่างไรก็ตามผลของความร่วมมือยังไม่มียุคใดที่ดีที่สุดในเรื่องการใช้การบริหารเพราะธรรมชาติของคนถ้าทำงานตามความสมัครใจอย่างตั้งใจไม่มีใครบังคับก็จะทำงานด้วยความรักแต่ถ้าไม่ควบคุมเลยก็ไม่เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายของรัฐเพราะการใช้ระบบบริหารเป็นการให้ปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายตามทฤษฎีนี้ซึ่งไฮน์ (Singhai, 2000 : 92) ได้พัฒนาหลักการมีส่วนร่วมด้วยหลักการ “6 Cs” ประกอบด้วย

5.1 การร่วมมือ (Co-operation) หรือการทำงานบนความร่วมมือของคนในท้องถิ่นหลักการดังกล่าวนี้เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกตัวแทน

5.2 การยินยอม (Compliance) หรือการทำงานเพื่อคนในท้องถิ่นหลักการดังกล่าวเกี่ยวกับการมอบหมายภารกิจและหน้าที่พร้อมๆ กับการนำเสนอสิ่งกระตุ้นเร้าใจต่างๆ

5.3 การให้คำปรึกษา (Consultation) หรือการทำงานเพื่อคนในท้องถิ่นและกับบุคคลในท้องถิ่นหลักการดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการสอบถามความคิดเห็นต่างๆ ของสมาชิกในชุมชนท้องถิ่น

5.4 การให้ความร่วมมือ (Cooperation) หรือการทำงานกับคนในท้องถิ่นแนวทางดังกล่าวเกี่ยวข้องกับที่สมาชิกในชุมชนและบุคคลภายนอกทำงานร่วมกันเพื่อแสวงหาแนวทางที่เหมาะสม

5.5 การเรียนรู้ร่วมกัน (Co-learning) หรือการทำงานกับบุคคลในท้องถิ่นและโดยบุคคลในท้องถิ่นแนวทางดังกล่าวเกี่ยวข้องกับสมาชิกในชุมชนและบุคคลภายนอกในการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจต่างๆ ร่วมกันและทำงานเป็นทีม

5.6 การลงมือกระทำร่วมกัน (Collective Action) หรือการทำงานโดยบุคคลในท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับการที่สมาชิกท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดวาระของตนและขับเคลื่อนวาระดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุป ทฤษฎีดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนนอกจากทฤษฎีการจูงใจเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อและกระทำซึ่งการเปลี่ยนแปลงมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการขัดแย้งในการปฏิบัติงานตามหลักของความ ต้องการของมาสโลว์จำเป็นต้องนำหลักทฤษฎีในการใช้วิธีและระบบทางการบริหารที่เป็น การระดมความร่วมมือของประชาชนในการมีส่วนร่วมดำเนินการและจัดการให้สำเร็จตาม เป้าหมายต่างๆ ได้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

1. ความหมายของการบริหาร

การบริหารงานเป็นกระบวนการสำคัญในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตั้งนั้นจึงมีนักวิชาการหลายท่าน เสนาะ ดิเยอร์ (2544 : 1) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า หมายถึง กระบวนการทำงานกับคนและโดยอาศัยคนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับธงชัย สันติวงษ์ (2543 : 11-12) ว่า การบริหาร คือการทำงานต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำ โดยมีทรัพยากรด้านบุคคลเข้าร่วมทำงานในองค์การซึ่งใช้ทรัพยากรด้านเครื่องจักร อุปกรณ์ วัสดุ ดิบ เงินทุนและข้อมูลสารสนเทศต่างๆ และศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2542 : 444) ให้ความหมายของการจัดการคือกระบวนการนำทรัพยากรมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการบริหาร คือ

- 1) การวางแผน (Planning)
- 2) การจัดองค์การ (Organizing)
- 3) การชี้นำ (Leading)
- 4) การควบคุม (Controlling)

ซึ่งจากความหมายดังกล่าวมีความสำคัญ 3 คำ คือ กระบวนการทรัพยากรการบริหารและวัตถุประสงค์ “การบริหารจัดการ”

การบริหารหรือ “Administration” มาจากภาษาละติน ว่า ministerial ซึ่งหมายถึง การให้บริการ โดยทั่วไปคำว่า การบริหาร หมายถึงการใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่อย่างเป็นระบบให้บรรลุที่กำหนดไว้ ฉะนั้นการบริหารจึงหมายถึงกิจกรรมที่ตั้งแต่คน 2 คนขึ้นไปร่วมดำเนินการโดย มีวิธีการที่สมเหตุสมผล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดเกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรทั้งคนและวัตถุเพื่อบรรลุไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนด พบได้ในหน่วยงานทั่วไปทุกขนาด ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่อาจพบได้ในสโมสร สมาคม โรงเรียน มหาวิทยาลัย บริษัท ห้างร้าน หรือหน่วยงานของรัฐ เมื่อเป็นการบริหารหน่วยงานเอกชนเรียกว่า “การบริหารธุรกิจ” เมื่อเป็นการบริหารในหน่วยงานของรัฐ เรียกว่า “การบริหารรัฐกิจ” หรือ “การบริหารงานราชการ”

2. ความสำคัญของการบริหารราชการ

การบริหารราชการเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญ กล่าวกันว่าหากการบริหารราชการขาดประสิทธิภาพ ระบบการปกครองประเทศย่อมอ่อนกำลังลงไปด้วย ทั้งนี้เพราะการบริหารราชการนั้นเป็นการนำนโยบายของรัฐไปปฏิบัติ ขณะเดียวกันก็มีส่วนในการกำหนดนโยบายและยังเป็นกลไกสำคัญที่จะดำรงไว้และพัฒนาวัฒนธรรมของสังคม อาจสรุปได้ว่าการบริหารราชการมีความสำคัญ ดังนี้

1. การนำนโยบายของรัฐไปปฏิบัติ
 2. มีส่วนในการกำหนดนโยบาย ซึ่งทำได้ 2 ขั้นตอน คือ
 - 2.1 ก่อนที่ฝ่ายนิติบัญญัติและหัวหน้าฝ่ายบริหารจะตัดสินใจกำหนดนโยบาย
 - 2.2 หลังการกำหนดนโยบาย
 3. เป็นกลไกการดำรงไว้และพัฒนาวัฒนธรรมของสังคมคือการบริหารราชการจะเป็นส่วนหนึ่งในระบบเศรษฐกิจและสังคม ฉะนั้นจึงเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญที่จะกำหนดลักษณะกิจกรรมของประเทศ กิจกรรมของรัฐมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมต่างๆ สืบเนื่องต่อไปอีก
- สรุปได้ว่าสมรรถภาพในการบริหารราชการมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างเสถียรภาพของรัฐบาลการบริหารราชการมีความสำคัญเพราะ เป็นฝ่ายนำนโยบายของรัฐไปปฏิบัติ ซึ่งหากเบี่ยงเบนจากเป้าหมาย นโยบายของรัฐอาจเบี่ยงเบนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ นอกจากนี้การบริหารราชการยังมีส่วนในการกำหนดนโยบายทั้งในลักษณะก่อนและหลังที่รัฐจะกำหนดนโยบายนั้นๆ เป็นหลายลักษณะอักษร ข้าราชการเป็นฝ่ายที่อยู่ใกล้ชิดกับข้อมูล มีนักวิชาการเฉพาะด้านและรู้ถึงข้อดีข้อเสียของงานที่ได้ทำไปแล้วฉะนั้นคำแนะนำทั้งก่อนและหลังการกำหนดนโยบายจึงมีความสำคัญที่จะส่งเสริมและพัฒนาการในด้านต่างๆ ของสังคมด้วย (สมชาย เมโท. 2550 : 17-19)

2. กระบวนการบริหาร

กระบวนการบริหาร (Process of Administration) เป็นหน้าที่ของนักบริหาร (Executive function) สถาบันดำรงราชานุภาพ (2539 : 5) ได้กล่าวถึง แนวคิดกระบวนการบริหารของลูเธอร์ กุลิค และลินดอนเออร์วิค (สถาบันดำรงราชานุภาพ. 2539 : 5, อ้างมาจาก Gulick and Urwick) ว่ากระบวนการบริหารประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ หรือ ที่เรียกว่า “Posdcorb Model” ซึ่งมีความหมายดังนี้

1. Planning หมายถึง การวางแผน โดยคำนึงนโยบาย (Policy) เพื่อให้แผนงานที่กำหนดทิศทางองค์การในอนาคตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ระยะสั้นและระยะยาว การพัฒนายุทธวิธีและแนวทางการกระทำการจัดทำโดยอธิบาย กฎ ระเบียบการปฏิบัติ การวางแผนเป็นความพยายามในการบูรณาการทรัพยากรบริหาร (คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี) ที่องค์การมีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

ขององค์การและเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับสถานการณ์ที่คาดว่าจะเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งใช้แผนเป็นแนวทางการใช้ความรู้ทางวิทยาการและวิจารณ์ญาณวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการโดยถูกต้องอย่างมีเหตุผล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์

2. Organizing หมายถึงการจัดส่วนราชการหรือองค์การ รวมถึงการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการ (Management) การจัดการแบ่งส่วนงานให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพงานหรือจัดตามลักษณะเฉพาะอย่าง (Specialization) และยังพิจารณาในแง่การควบคุม (Control) และหน่วยงาน (Organizing) เช่น หน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษาหรือหน่วยงานที่แนะนำ (Staff) และหน่วยงานช่วยเหลือหน่วยงานอนุกร (Auxiliary) นอกจากนี้ยังต้องศึกษาถึงการแก้ไขปัญหา อุปสรรค และการปรับปรุงองค์การบริหารให้ดีขึ้นด้วย

3. Staffing หมายถึง การจัดหาบุคคลเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่แบ่งไว้ หรือหมายถึงการจัดเกี่ยวกับการบริหารบุคคล (Personnel Administration) เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม (Put the Right Man on the Right Job) รวมถึงการเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการทำงานของคนงานและพนักงาน นอกจากนี้การบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการเกี่ยวกับการวางแผนโครงการ ระเบียบและวิธีรวมถึงการสรรหา การรับคนเข้าทำงานและการพ้นจากหน้าที่

4. Directing หมายถึง การศึกษาวิธีการอำนวยการ การควบคุมงาน และการนิเทศงาน การใช้ศิลปะในการบริหารงานเช่น ภาวะผู้นำ มนุษย์สัมพันธ์ การจูงใจ การวินิจฉัยสั่งการ

5. Coordinating หมายถึง ความร่วมมือประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการในการประสานงานที่ดีขึ้น เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานซึ่งจะต้องกระทำในทุกระดับของงาน การประสานงานยังรวมถึงการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดการประสานงานที่ดีขึ้น ทำให้การบริหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. Reporting หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงาน การประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร การรายงานโดยทั่วไปหมายถึงวิธีการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลแก่ผู้มาติดต่อสอบถาม ซึ่งรายงานจะต้องอยู่บนพื้นฐานที่เป็นพื้นฐานที่เป็นจริง

7. Budgeting หมายถึง การงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบ และกรรมวิธีในการบริหารงานด้านงบประมาณและงานประมาณและแผนงานเป็น เครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงาน สำหรับวิธีการบริหารงานงบประมาณมักมีวงจร งบประมาณ (Budget Cycle) ประกอบด้วยขั้นตอน การเตรียมงบประมาณและการเสนอ ขออนุมัติ การเห็นชอบของทุกฝ่าย

สรุปได้ว่า การบริหารเป็นหน้าที่ของหัวหน้าทุกคน การดำเนินกิจกรรม จะต้องมีการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยความสะดวกหรือการบังคับบัญชาการประสานงานการควบคุมหรือการติดตามตรวจสอบ รวมถึง การรายงาน ใช้ ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้สภาพแวดล้อมที่ผันแปรตลอดเวลา การบริหารเป็น งานของหัวหน้าทุกคนในระดับต่างๆ ผู้ที่ทำหน้าที่ในการบริหารงานย่อมมีความสามารถ มีการสนใจเรียนรู้และพัฒนาสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ อยู่เสมอ

การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลท่าแร่

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้ง อาณาเขต

ที่ตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ เลขที่ 414 หมู่ 8 ตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ได้รับการแต่งตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 มีขนาดพื้นที่ประมาณ 11 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 11,512 ไร่ ห่างจากตัวจังหวัดสกลนครออกไปทางจังหวัดนครพนม ด้านทิศตะวันออก ประมาณ 25 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดตำบลเชิงเคเรือ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
ทิศใต้	ติดหนองหาร
ทิศตะวันออก	ติดตำบลนาแก้ว อำเภอโพธิ์นาแก้ว จังหวัดสกลนคร
ทิศตะวันตก	ติดตำบลเชิงเคเรือ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

เขตการปกครอง

ตำบลท่าแร่ แบ่งการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน มีองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นอยู่ 2 องค์การ คือตำบลท่าแร่ และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ โดยสามารถ แบ่งตำบลท่าแร่ ทั้งหมู่บ้าน

หมู่ที่ 2 บ้านพะโค จำนวน 262 ครัวเรือน ชาย 464 คน หญิง 410 คน
รวม 874 คน

หมู่ที่ 3 บ้านท่าแร่เหนือ จำนวน 52 ครัวเรือน ชาย 107 คน
หญิง 114 คน รวม 221 คน

หมู่ที่ 4 บ้านหนองบัวทอง จำนวน 273 ครัวเรือน ชาย 411 คน
หญิง 431 คนรวม 842 คน

หมู่ที่ 5 บ้านป่าพนาวัลย์ จำนวน 210 ครัวเรือน ชาย 325 คน
หญิง 343 คน รวม 668 คน

หมู่ที่ 6 บ้านสร้างแก้วสมานมิตร จำนวน 18 ครัวเรือน ชาย 33 คน
หญิง 31 คนรวม 64 คน

หมู่ที่ 7 บ้านท่าแร่พัฒนา จำนวน 36 ครัวเรือน ชาย 41 คน
หญิง 42 คน รวม 83 คน

หมู่ที่ 8 บ้านท่าแร่สามัคคี จำนวน 139 ครัวเรือน ชาย 314 คน
หญิง 295 คน รวม 609 คน

โครงสร้างพื้นฐาน

1. การคมนาคม

1. ถนนสายที่ 1 เป็นถนนลาดยาง สายสกลนคร-นครพนม ผ่านตำบลท่าแร่ โดยมีรถโดยสารปรับอากาศสายนครพนม-กรุงเทพฯ, นครพนม-ขอนแก่น และรถโดยสารประจำทาง (รถสองแถว)สายสกลนคร-อำเภอโพนนาแก้ว, สกลนคร-อำเภอกุสุมาลย์ ฯลฯ วิ่งผ่าน

2 ถนนสายที่ 2 เป็นถนนลาดยาง สายสกลนคร-ศรีสงคราม (นครพนม) ผ่านตำบลท่าแร่ โดยมีรถโดยสารประจำทาง (รถสองแถว) สายสกลนคร-ศรีสงคราม, สกลนคร-บ้านค้อ ฯลฯ วิ่งผ่าน

2. การโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข 1 แห่ง

3. การประปา

- ระบบประปาหมู่บ้าน 5 แห่ง

4. แหล่งน้ำธรรมชาติ
 1. หนองน้ำ
 2. ลำห้วยแกลบ
 3. ลำห้วยขี้น
5. เศรษฐกิจ/สังคม/วัฒนธรรม
 1. สถาบันและองค์กรทางศาสนา
 - 1.1 วัด/สำนักสงฆ์ 2 แห่ง
 - 1.2 โบสถ์ 2 แห่ง
 2. วัฒนธรรม/ประเพณี
 - 2.1 บุญมหาชาติ (บุญพระเวส) หมู่ 2
 - 2.2 สงกรานต์
 - 2.3 ลอยกระทง
 - 2.4 บุญเข้าพรรษา, ออกพรรษา
 - 2.5 แห่เทียน
 - 2.6 แห่ดาว
 - 2.7 ฉลองวัด
 - 2.8 คริสมาสต์

ฯลฯ
6. การศึกษา/คุณภาพชีวิต
 1. การศึกษา
 - 1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะโค (ระดับก่อนประถมศึกษา)
 - 1.2 โรงเรียนท่าแร่วิทยา (ระดับก่อนประถมศึกษา)
 - 1.3 โรงเรียนบ้านพะโค (ระดับก่อนประถมศึกษา)
 - 1.4 โรงเรียนท่าแร่ศึกษา (ระดับมัธยมศึกษา)
 - 1.5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ (ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษา)
 2. สาธารณสุข
 - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าแร่
 3. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
 - 3.1 สถานีตำรวจภูธรตำบลท่าแร่
 - 3.2 ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ประจำตำบลท่าแร่
 - 3.3 รถน้ำอเนกประสงค์ 5,500 ลิตร จำนวน 1 คัน

4. ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของท้องถิ่น ได้แก่ โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคคล งบประมาณ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ

โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคคล

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ประกอบไปด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ปัจจุบันนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ชื่อ นายสายทอง ลาลุน มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552

มีรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการแต่งตั้งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน คือ 1. นายวิสัย อุปพงษ์ และ 2. นายเกษร ทรงหาคำ

มีเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการแต่งตั้งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน คือ นายบุญมี รัตนวิจิตร

2. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552 จำนวน 7 หมู่บ้านๆ ละ 2 คน รวมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 14 คน ซึ่งประกอบไปด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ แบ่งส่วนราชการออกเป็น

3 ส่วนราชการ ได้แก่

1. สำนักปลัด อบต.

งานที่รับผิดชอบ

- งานธุรการ
- งานบริหารงานทั่วไป
- งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- งานรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง
- งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
- งานจัดทำงบประมาณ
- งานนิติการ
- งานเผยแพร่และฝึกอบรม

และภูมิปัญญาท้องถิ่น

- งานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประเพณี
- งานกิจกรรมเด็ก เยาวชน
- งานกีฬาและการออกกำลังกาย
- งานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ติดเชื้อ
- งานส่งเสริมอาชีพและรายได้
- งานคุณภาพชีวิต
- งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

2. ส่วนการคลัง

งานที่รับผิดชอบ

- งานบริหารงานคลัง
- งานการเงินและบัญชี
- งานพัสดุและทรัพย์สิน
- งานสถิติการคลัง
- งานจัดเก็บรายได้
- งานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

3. ส่วนโยธา

งานที่รับผิดชอบ

- งานบริหารงานช่าง
- งานแบบแผนและก่อสร้าง
- งานก่อสร้าง
- งานผังเมือง
- งานประสานสาธารณูปโภค
- งานออกแบบและควบคุมอาคาร

การส่งเสริมการศึกษา

สนับสนุนงบประมาณเพื่อให้บุคลากรท้องถิ่นได้ศึกษาในระดับปริญญาโท ซึ่งปัจจุบันมีบุคลากรที่ได้รับการสนับสนุนเพื่อศึกษาต่อทั้งสิ้น จำนวน 1 คน
จำแนกเป็น

- ปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ
 อาชีวศึกษาระดับอุดมศึกษา (ภาคพิเศษ) กลุ่มวิชาการบริหารงานช่างและเทคโนโลยี จำนวน 1 คน
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 งบประมาณ
 การคลังท้องถิ่น
 สถานะการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ย้อนหลัง 3 ปี ดังนี้

ตาราง 1 ตารางปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ พ.ศ.	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)
2550	10,139,571.15	9,401,433.47
2551	11,796,226.39	10,933,034.44
2552	11,960,239.91	10,077,884.13

สรุปสถานการณ์การพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา

สรุปสถานการณ์การพัฒนา

จากการวิเคราะห์ SWOT ทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ได้ข้อสรุปถึงศักยภาพ/ข้อจำกัด จุดแข็ง จุดอ่อน สำหรับใช้แนวทางในการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)

1. อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน ทำให้รับทราบปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง
2. มีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย และการพัฒนาท้องถิ่น
3. สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรได้ทันที่
4. มีรายได้จากการจัดเก็บภาษีเพื่อนำมาพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
5. สามารถออกกฎ ข้อบังคับมาใช้ในพื้นที่ได้เอง
6. มีสถานบันการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา สถานีนอนามัย และสถานีตำรวจ
7. มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ คือ หนองหาร ห้วยแกลบ ห้วยซิ่น
8. ที่ตั้งของตำบลไม่ห่างจากตัวจังหวัดมากนัก

จุดอ่อน (Weakness)

1. นักการเมืองท้องถิ่นขาดความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเอง
2. บุคลากรไม่มีขวัญ กำลังใจ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ
3. บุคลากรขาดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
4. จำนวนบุคลากร และเครื่องมือ เครื่องใช้ ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอกับงานที่รับผิดชอบ
5. ประชาชนขาดความรู้และความเข้าใจในการให้ความร่วมมือในการบริหารกิจการบ้านเมือง
6. การแบ่งส่วนราชการไม่ครอบคลุมบทบาทหน้าที่ภารกิจทั้งหมด

โอกาส (Opportunity)

1. มียุทธศาสตร์การพัฒนาที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ
2. ประชาชนส่วนใหญ่มีพื้นฐานอาชีพด้านการเกษตรอยู่แล้ว ดังนั้นโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจภายในตำบลจึงเน้นที่คุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

อุปสรรค (Threat)

1. แนวเขตพื้นที่ยังไม่ชัดเจน ทำให้สูญเสียรายได้บางส่วนในการเก็บภาษี
2. ปัญหาร้ายธรรมชาติ เช่นภัยหนาว ภัยแล้ง
3. เปลี่ยนรัฐบาลบ่อย นโยบายไม่มีความต่อเนื่อง

ปัญหาต่างๆ ที่สำคัญ

1. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
ด้านการคมนาคมยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง เนื่องจากมีเส้นทางคมนาคมอยู่จำนวนมาก และส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรัง ทั้งยังประสบปัญหาถูกน้ำกัดเซาะท่วมขังในช่วงฤดูฝน

การพัฒนาแหล่งน้ำ โดยเฉพาะแหล่งน้ำทางการเกษตรที่สำคัญ เช่น การขุดลอกห้วยแกลบซึ่งปัญหาเหล่านี้ ต้องใช้งบประมาณในการแก้ไขเป็นเงินจำนวนมาก แต่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่มีงบประมาณจำกัด ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถาวรในระยะเวลายาวนาน

2. ปัญหาด้านการพัฒนาอาชีพ

ประชาชนในเขตพื้นที่จำนวนมากยังไม่มีอาชีพ หรือมีอาชีพที่สร้างรายได้ไม่เพียงพอแก่การใช้จ่ายในครัวเรือน การรวมกลุ่มเพื่อฝึกอาชีพเป็นไปได้ยากเพราะราษฎรขาดความสนใจ ซึ่งจนถึงทุกวันนี้ยังไม่มีกลุ่มอาชีพที่สามารถผลิตสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลได้ แต่อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ จะพยายามส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพและรายได้เสริม เพื่อลดปัญหาความยากจน ตลอดจนจะผลักดันสินค้าที่มีคุณภาพจนเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลอย่างเต็มกำลังความสามารถ

3. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ไม่มีสถานที่ทิ้งขยะ ประชาชนจึงทำลายขยะด้วยการเผาหรือฝัง แต่ยังมีประชาชนบางส่วนที่ยังขาดวินัยในการทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งซากสัตว์ที่เน่าเสียส่งกลิ่นรบกวนแก่ผู้อื่น ซึ่งปัญหานี้จะต้องปลูกจิตสำนึกโดยการรณรงค์ ให้ประชาชนตระหนักเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และในระยะยาวจะต้องจัดหาสถานที่ทิ้งขยะต่อไป

4. ปัญหาด้านสาธารณสุข

ปัญหาที่สำคัญ คือ โรคไข้เลือดออกกระบาดในช่วงฤดูฝน แต่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ร่วมกับสาธารณสุข ได้ช่วยกันป้องกันโดยการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกให้แก่ประชาชนได้ทราบทั้งยังแจกทรายเคลือบสารเคมีสำหรับใส่ในภาชนะใส่น้ำ และใช้เครื่องพ่นหมอกควันเพื่อกำจัดยุงลาย จึงลดการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกได้อย่างมาก

ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น

1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ตาราง 2 แนวทางการพัฒนาด้านการคมนาคม

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม (ผลผลิต/งบประมาณ)	งบประมาณ ตาม ข้อบัญญัติ	วงเงินตาม สัญญา
1	การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐานแนว ทางการพัฒนาด้าน การคมนาคม	ซ่อมแซมถนนลูกรัง ถนนรุ่งเรือง หมู่ 7 บ้านท่าแร่พัฒนา (เฉพาะช่วงที่เป็นหลุมเป็นบ่อ)	63,325	61,090
		ซ่อมแซมถนนลูกรัง ซอย 10 (บ้านกำนัน) หมู่บ้านป่าพนาวัลย์ (เฉพาะช่วงที่เป็นหลุมเป็นบ่อ)	15,096	14,563
		ซ่อมแซมถนนลูกรังโดยวิธีเกรด บด-อัด หมู่ที่ 2-8	100,000	100,000
		ซ่อมแซมถนนลูกรัง ภายใน หมู่บ้าน หมู่ที่ 2-8	100,000	100,000
		ก่อสร้างถนน คสล. ถนนกำจัดภัย หมู่ที่ 2 บ้านพะโค	376,500	374,000
		ก่อสร้างถนน คสล. ถนนเพื่อการเกษตร หมู่ที่ 3 บ้านท่าแร่เหนือ	207,900	199,250
		ก่อสร้างถนน คสล. ถนนกลมรุ่งโรจน์ หมู่ที่ 4 บ้านหนองบัวทอง	202,200	200,200
		ก่อสร้างถนน คสล. ถนนรวมญาติ (ช่วงที่ 2) หมู่ที่ 6 บ้านท่าแร่สามัคคี	38,000	37,000
		ก่อสร้างถนน คสล. ถนนปรีชาอุทิศ (ช่วงที่ 2) หมู่ที่ 6 บ้านท่าแร่สามัคคี	82,990	81,000

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม (ผลผลิต/งบประมาณ)	งบประมาณ ตาม ข้อบัญญัติ	วงเงินตาม สัญญา
	การพัฒนาตำบล โครงสร้างพื้นฐานแนว ทางการพัฒนาตำบล การคมนาคม (ต่อ)	ก่อสร้างถนน คสล. ถนนมิตรสัมพันธ์ (ช่วงที่ 2) หมู่ที่ 8 บ้านสร้างแก้วสมานมิตร	256,000	253,000
		ก่อสร้างถนนลูกรัง ถนนรักษ์พัฒนา หมู่ที่ 2 บ้านพะโค	3,616	3,739
		ก่อสร้างถนนลูกรัง ถนนรักษ์พัฒนา หมู่ที่ 2 บ้านท่าแรสามัคคี	37,800	36,490
		ปรับปรุงซ่อมแซมถนน ซอยเกสี หมู่ 7 บ้านท่าแรพัฒนา (เฉพาะช่วงที่เป็นหลุมเป็นบ่อ)	29,025	17,093
		ขุดวางท่อระบายน้ำ คสล. (เพิ่มเติม) ถนนภายในหมู่บ้าน หมู่ 5 บ้านป่าพนาวัลย์	21,525	24,500
		ขุดวางท่อระบายน้ำ คสล. (เพิ่มเติม) ถนนภายในหมู่บ้าน หมู่ 5 บ้านป่าพนาวัลย์	18,570	18,500
		ขุดวางท่อระบายน้ำ คสล. (เพิ่มเติม) ถนนภายในหมู่บ้าน หมู่ 8 บ้านสร้างแก้วสมานมิตร	54,420	54,200

2. แนวทางการพัฒนาด้าน การใช้ไฟฟ้า

ตาราง 3 แนวทางการพัฒนาด้านการใช้ไฟฟ้า

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม (ผลผลิต/งบประมาณ)	งบประมาณ ตาม ข้อบัญญัติ	วงเงินตาม สัญญา
1	แนวทางการพัฒนา ด้านการไฟฟ้า	ขยายเขตไฟฟ้า (แรงต่ำ) เพิ่มเติม จำนวน 2 จุด หมู่ 5 บ้านป่าพนาวัลย์	60,000	53,279.58
		ขยายเขตไฟฟ้า (แรงต่ำ) เพิ่มเติม จำนวน 2 จุด หมู่ 8 บ้านสร้างแก้วสมานมิตร	48,400	48,400
		ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างรายทาง ถนนภายในหมู่บ้าน หมู่ที่ 2-8	227,210	220,382.76
		ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างรายทาง ถนนภายในหมู่บ้าน หมู่ที่ 5 บ้านป่าพนาวัลย์	214,104	214,104

3. ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม/ความเป็นอยู่

ตาราง 4 แนวทางการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม (ผลผลิต/งบประมาณ)	งบประมาณ ตาม ข้อบัญญัติ	วงเงิน ตาม สัญญา
1	แนวทางการพัฒนาด้าน คุณภาพชีวิต	การป้องกันและแก้ไขปัญหา อุบัติเหตุทางถนน	40,000	36,588
		การป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	20,000	15,846

ตาราง 5 แนวทางการพัฒนาด้านสุขภาพอนามัย

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม (ผลผลิต/งบประมาณ)	งบประมาณ ตาม ข้อบัญญัติ	วงเงินตาม สัญญา
1	แนวทางการพัฒนาด้านสุขภาพอนามัย	จัดการแข่งขันกีฬา อบต.	80,000	80,000
		จัดซื้ออุปกรณ์กีฬา	30,000	29,936
		จัดซื้อวัสดุวิทยาศาสตร์และการแพทย์	55,000	54,000
		อุดหนุนการบริการสาธารณสุขหมู่บ้าน	80,000	70,000

ตาราง 6 แนวทางการพัฒนาด้านผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม (ผลผลิต/งบประมาณ)	งบประมาณ ตาม ข้อบัญญัติ	วงเงินตาม สัญญา
1	แนวทางการพัฒนาด้านผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส	สงเคราะห์เบี้ยยังชีพ, ผู้สูงอายุ, ผู้พิการ, ผู้ป่วยเอดส์	129,000	129,000
		สงเคราะห์เบี้ยยังชีพ, ผู้สูงอายุ		150,000
		สงเคราะห์เบี้ยยังชีพ, ผู้พิการ, ผู้ป่วยเอดส์		42,000

ตาราง 7 แนวทางการพัฒนาด้าน การทำมาหากิน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม (ผลผลิต/งบประมาณ)	งบประมาณ ตาม ข้อบัญญัติ	วงเงินตาม สัญญา
1	แนวทางการพัฒนา ด้านการทำมาหากิน	จัดงานวันข้าวโพดขาวเหนียวอร่อย	45,000	49,000
		คาสมทบกองทุนกู้ยืมปุ๋ยเพื่อ การเกษตร อบต.ท่าแร่	2,000	51,030
		จัดฝึกอบรมกลุ่มอาชีพ	30,000	11,080.48
		การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง	30,000	30,000

4. ภายใต้ยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านความรู้ และวัฒนธรรมอันดี

ตาราง 8 แนวทางการพัฒนาด้านการเรียนและคุณธรรมของเด็กและเยาวชน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม (ผลผลิต/งบประมาณ)	งบประมาณ ตาม ข้อบัญญัติ	วงเงินตาม สัญญา
1	แนวทางการพัฒนาด้าน การเรียนและคุณธรรม ของเด็กและเยาวชน	จัดซื้ออาหารเสริมนม	136,600	136,600
		จัดซื้ออาหารกลางวัน โรงเรียนบ้านพะโค	170,000	170,000
		จัดซื้ออาหารกลางวัน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	82,000	82,000
		จัดซื้อวัสดุการศึกษา โรงเรียนบ้านพะโค	20,000	20,000

ตาราง 9 แนวทางการพัฒนาด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม (ผลผลิต/งบประมาณ)	งบประมาณ ตาม ข้อบัญญัติ	วงเงินตาม สัญญา
1	แนวทางการพัฒนาด้าน ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและ วัฒนธรรมอันดี	การเตรียมการรับ-ส่งเสด็จ	20,000	5,850
		จัดงานแห่ดาว	62,500	59,000
		จัดงานแม่แห่งชาติ	10,000	10,000
		จัดงานวันเด็กแห่งชาติ	30,000	30,000
		จัดงานรดน้ำคำหัว	40,000	40,000
		เขารวมประเพณี	30,000	4,900
		อุดหนุนงานประเพณีในหมู่บ้าน	105,000	105,000
		อุดหนุนกลุ่มรำมวยโบราณ	3,000	3,000

ตาราง 10 แนวทางการพัฒนาด้าน บุคลากร สำนักงานและการเมือง

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม (ผลผลิต/งบประมาณ)	งบประมาณ ตาม ข้อบัญญัติ	วงเงินตาม สัญญา
1	แนวทางการพัฒนา ด้านบุคลากร สำนักงานและการเมือง	จัดเวทีประชาคม	18,000	20,000
		จัดการเลือกตั้งผู้บริหารและ สมาชิกสภาท้องถิ่น	200,000	253,438.05
		การขับเคลื่อนประชาธิปไตย	10,000	5,000
		จัดทำแผนภาษีและทะเบียน ทรัพย์สิน	350,000	105,898
		จัดซื้อวารสารและสิ่งตีพิมพ์	7,000	23,134

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดวางผังเมืองรวม

1. ความหมายของการวางผังเมืองรวม

โกมล ปาซี (2549 : 1 – 14) ให้ความหมาย การจัดวางผังเมืองรวม การวางจัดทำและดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะในบริเวณผังเมือง และบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท เพื่อสร้างหรือพัฒนาเมืองหรือส่วนของเมืองขึ้นใหม่หรือแทนเมือง หรือส่วนของเมืองที่ได้รับความเสียหายเพื่อให้มีหรือทำให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสัญลักษณ์ ความสะอาดสวยงาม ความเป็นระเบียบ ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ความปลอดภัยของประชาชน และสวัสดิภาพของสังคม เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสังคม และสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณาการสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรมประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือเพื่อบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิประเทศที่งดงาม หรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ

โครงการยุทธศาสตร์การผังเมืองสู่ท้องถิ่นเพื่อประชาชน (2546 : 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนผัง หรือแผนภูมิ ที่สรุปประเด็นสำคัญของสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในผังสะท้อนแนวคิดในการชี้แนะอนาคตของการจัดการ การใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภท รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเชื่อมโยงด้วยระบบโครงข่ายคมนาคม และโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมกับชุมชนเมืองนั้นๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. ประเภทของผังเมืองรวม

ผังเมืองรวมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย

1. ผังเมืองรวม (กรมโยธาธิการและผังเมือง. 2548 ค : 41 – 42)

หมายความว่า แผนผัง นโยบาย และโครงการรวมทั้งมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาเมือง และบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน คมนาคมและขนส่ง การสาธารณสุขูปโภค บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของนักผังเมือง

2. ผังเมืองเฉพาะ (กรมโยธาธิการและผังเมือง. 2548 ง : 43)

หมายความว่า แผนผังและโครงการดำเนินการพัฒนา หรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่งหรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้อง หรือชนบทเพื่อประโยชน์แก่การพัฒนา

กล่าวโดยสรุป จากความหมายของการจัดวางผังเมืองรวม หมายถึง แผนผังนโยบาย โครงการรวมทั้งมาตรการต่างๆ เพื่อวางแผนในการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ของชุมชน ในด้านการกำหนดการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ เช่น การสาธารณสุขโรค บริการสาธารณสุข คมนาคมและขนส่ง การสาธารณสุขโรค บริการสาธารณสุขและสภาพแวดล้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง รวมถึงการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่โดยรวมของชุมชน

3. หลักการวางผังเมืองรวม

ในการดำเนินการจัดวางผังเมืองรวม มีหลักการดังนี้ คือ

1. กำหนดเขตเพื่อจัดวางผังเมืองรวม
2. สํารวจเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ทั้งทางด้านกายภาพ สังคมเศรษฐกิจ การคลัง กฎหมาย นโยบายการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม โครงการพัฒนาเมืองทางด้านกายภาพ
3. การจัดวางผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยอ้างอิงพื้นฐานจากการวิเคราะห์ข้อมูล
4. ขั้นปฏิบัติตามผัง (Implementation) เป็นขั้นตอนความรับผิดชอบในการวางผังถูกเปลี่ยนมือไปสู่ฝ่ายกฎหมายและบริหารของท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ผังเมืองรวมนั้นๆ มีผลในการใช้บังคับขึ้นมา

การแบ่งประเภทการใช้ที่ดินในเมือง ของกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้มีการแบ่งประเภทของการใช้ที่ดินในเมืองไว้ดังนี้ คือ

1. การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม และที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก
2. ที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง
3. ที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย
4. อุตสาหกรรม
5. คลังสินค้า
6. สถาบันการศึกษา
7. สถาบันราชการ
8. สถาบันศาสนา
9. สวนสาธารณะและที่พักผ่อนหย่อนใจ
10. สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

11. ที่โล่ง

12. ถนน

การแบ่งประเภทของที่ดินในการใช้ประโยชน์ดังกล่าว จะต้องใช้หลักความสอดคล้องของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ รวมไปถึงหลักวิชาการ งานวิจัย

เวปสเตอร์ (Webster. 1999, อ้างถึงใน สุพล อ่อนแสง และคณะ. 2542 : 19) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับย่านอุตสาหกรรม “ควรใช้พื้นที่ 10 – 15% ของพื้นที่ชุมชนอุตสาหกรรมหนักจะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อม ส่วนใหญ่จึงอยู่นอกชุมชนอุตสาหกรรม ปัญหาสิ่งรบกวนจากโรงงานสามารถควบคุมได้ จึงสามารถอนุญาตให้สร้างในชุมชนได้ การเลือกที่ตั้งบริเวณอุตสาหกรรมจึงพิจารณาราคาที่ดินที่ถูกกว่าขนส่งได้สะดวกใกล้แหล่งวัตถุดิบ ใกล้ตลาด เป็นบริเวณที่หาแรงงานง่าย มีบริการสาธารณูปโภคดี”

ในส่วนการค้า ได้ให้ทัศนะไว้ว่า “พื้นที่โดยเฉลี่ย 2-5% ของพื้นที่ชุมชนมักจะอยู่ในบริเวณที่ราคาที่ดินสูง มีการคมนาคมขนส่งสะดวก มีบริการสาธารณะเพียงพอ และติดต่อได้ง่ายมีถนนกว้างพอ มีที่จอดรถเพียงพอ มีรถประจำทาง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การวางผังเมืองเป็นการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดความเหมาะสม โดยสามารถให้รองรับการเจริญเติบโตของเมืองได้ในอนาคตและใช้ประโยชน์ของพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อแก้ไขปัญหาการขยายของชุมชนได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และอนุรักษ์สิ่งที่มีคุณค่าให้คงอยู่ อีกทั้งเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ถูกสุขลักษณะ มีความสะดวกสบาย เป็นระเบียบ มีความสวยงาม และการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในชุมชนและผู้รับผิดชอบในการจัดวางผังเมืองในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

4. ทฤษฎีการวางผังเมืองรวม

ประวัติการพัฒนาเมืองและการวางผังเมือง เบนซ์ไวโลว์ (Bencvolo. 1967 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ต้นแบบของการวางผังเมืองมาจากประเทศอังกฤษ ซึ่งเมืองสมัยก่อนเป็นแค่หมู่บ้านเล็กๆ โดยมีที่ทำการเกษตรอยู่รอบๆ ต่อมาสมัยปฏิวัติอุตสาหกรรม ตัวเมืองรู้จักนำเครื่องจักรมาใช้ในการผลิต เพราะผลิตได้ปริมาณมากและราคาถูกกว่าใช้แรงงานคน ผลก็คือทำให้เกิดโรงงานในเมืองเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว แรงงานจากภาคเกษตรกรรม

อพยพสู่เมืองเพื่อประกอบอาชีพเป็นกรรมกร เมืองสมัยนั้นจึงเป็นเมืองอุตสาหกรรม
ผลจากการรวมตัวของโรงงานอุตสาหกรรมในเมืองทำให้

- 1) ประชาชนใช้สอยของเมืองต้องเปลี่ยนไป จากเมืองที่อยู่อาศัยและเป็นเมืองอุตสาหกรรม
- 2) ที่โล่งเพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ กลายเป็นโรงงานและที่อยู่อาศัย
- 3) ประชากรอยู่กันหนาแน่นและแออัด จนขาดสุขลักษณะที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 4) เมืองสกปรก เต็มไปด้วยฝุ่นละอองและควัน
- 5) โรงงานเกิดขึ้นทั่วไปในบริเวณที่หาพลังงานได้วาเช่น ไกล่แม่น้ำนี้ และแหล่งถ่านหิน
- 6) ทำให้เกิดที่อยู่อาศัยติดกับโรงงานเมืองใหญ่ๆ จึงเกิดขึ้นมากมายตามมา

ในขณะที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นทั่วไป การค้าขายและการขนส่ง
วัตถุดิบสินค้าเกิดขึ้นตามมา ในปี ค.ศ. 1745 ได้มีการสร้างถนนเพื่อทำการขนส่ง ในปี ค.ศ.
1760 มีการขนส่งทางน้ำ มีการขุดคลองเชื่อมระหว่างกัน เพื่อส่งวัตถุดิบและสินค้า และปี
ค.ศ. 1825 จึงมีการขนส่งทางรถไฟเกิดขึ้น

ส่วนปัญหาของเมืองอื่นๆ ที่ตามมาก็คือ ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งใน
เรื่องบ้านและอาคารข้างเคียง สาเหตุเพราะไม่ได้มีการควบคุมการใช้ที่ดินและอาคาร เมื่อ
ประชาชนอาศัยอยู่มากบ้านเรือนแออัด ซึ่งเกิดไฟไหม้ขึ้นบ่อย รวมถึงมีโรคระบาด สุขภาพ
ประชาชนแย่มาก ปี ค.ศ. 1830 จึงได้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับสุขลักษณะเข้าไป
เกี่ยวข้องกับ การวางผังเมือง

การวางผังเมืองในอังกฤษ ปี ค.ศ. 1848 จะพิจารณาหรือเกี่ยวข้องกับ
สุขภาพประชากรในเมืองเป็นสำคัญ ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ การสุขาภิบาล บ้านทุกบ้านจะต้องมี
การระบายน้ำ มีการเก็บขยะมูลฝอยให้เคลื่อนย้ายสิ่งที่ทำลายสุขภาพต่อประชาชนออกไป
จากชุมชน เช่น กองขยะ โรงงานอุตสาหกรรม คอกเลี้ยงหมู มีการควบคุมโรงฆ่าสัตว์ การ
ควบคุมอาหารให้ได้มาตรฐานและมีการระบายอากาศในอาคาร ปรับปรุงถนนมี
สวนสาธารณะจัดบริการทางด้านประปา จัดที่สำหรับฝังศพ ส่วนกฎหมาย ผังเมืองรอบ
แรกออกใช้ปี ค.ศ. 1947 หลังจากใช้บังคับ 20 ปี ก็ออกกฎหมายฉบับใหม่ปี ค.ศ. 1968

โครงการยุทธศาสตร์การผังเมืองสู่ท้องถิ่นเพื่อประชาชน (2546 : 3) กำหนดผังแนวคิด ให้มีความถูกต้องเหมาะสมนั้น ข้อมูลสำคัญที่ผู้วางผังจะต้องศึกษา ทบทวน คือ หลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางการวางผังเมือง เพื่อช่วยในการพิจารณาและตัดสินใจในการกำหนดเป็นแนวความคิดของการวางผังเมือง เพื่อช่วยในการพิจารณาและตัดสินใจในการกำหนดเป็นแนวความคิดของการวางและการจัดทำผังเมืองในแต่ละแห่ง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ทฤษฎีการวางผังเมืองต้นแบบของการวางผังเมืองมาจากประเทศอังกฤษ ซึ่งการผังเมืองของประเทศไทยที่ใช้กันอยู่ในขณะนี้ โดยในรายละเอียดของผังการใช้ที่ดินในอนาคตจะประกอบด้วย 1) การกำหนดที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ต่างๆ คือ บริเวณที่อยู่อาศัยการค้า อุตสาหกรรมเกษตร ที่พักผ่อนหย่อนใจ สาธารณูปการ 2) ถนนและเส้นทางคมนาคม 3) การจัดบริการทางสาธารณะต่างๆ

5. เกณฑ์การวางผังชุมชน (องค์การบริหารส่วนตำบล)

ความหมาย

สำนักงานพัฒนามาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมือง (2551 : บทคัดย่อ) ให้ความหมาย ผังชุมชน(องค์การบริหารส่วนตำบล) ว่า แผนผังเสนอแนะแนวทางโครงการพัฒนาชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาพื้นที่ชุมชนในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณูปโภค บริหารสาธารณะ และสภาพแวดล้อมของชุมชน วัตถุประสงค์ของการวางผังชุมชน (องค์การบริหารส่วนตำบล) คือ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและจัดทำแผนพัฒนาระดับตำบล และเพื่อเป็นแนวทางให้ภาครัฐ และเอกชนนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจการจัดทำแผนการพัฒนาพื้นที่ชุมชน

เกณฑ์การพิจารณาที่ที่จะวางและจัดทำผังชุมชน (องค์การบริหารส่วนตำบล)

1. องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งที่มีความพร้อมในด้านงบประมาณ บุคลากร ข้อมูล และมีความต้องการจัดทำผังชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีแนวโน้มการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมสูง หรือเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม หรือการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นต้น หรือเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ต้องการดำรงรักษาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

3. องค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่า 1 แห่ง ขึ้นไปที่มีขอบเขตพื้นที่ติดต่อกัน มีความเชื่อมโยงทั้งด้านการคมนาคม ทางเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ มีปัญหา มีศักยภาพในการพัฒนาร่วมกัน สามารถกำหนดเป็นผังพัฒนาชุมชนเดียวกันได้

เกณฑ์การพิจารณาระยะเวลาการใช้บังคับและการจัดทำผังชุมชน (องค์การบริหารส่วนตำบล)

1. ผังชุมชน (องค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นผังที่เสนอแนะแนวทางใช้ประโยชน์ที่ดิน ผังระบบคมนาคมขนส่ง และการเสนอแนะการพัฒนาทางด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ รวมทั้งการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น พื้นที่เสี่ยงภัย และการดูแลโบราณสถาน จึงไม่กำหนดระยะเวลาการใช้บังคับตาม กฎหมาย แต่จะนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลและแนวทางในการจัดการบริการสาธารณะในพื้นที่

2. ผังชุมชนระดับตำบลเป็นผังที่กำหนดเป้าหมายเพื่อเป็นกรอบการพัฒนาในอนาคตระยะเวลา 10 ปี

เกณฑ์การพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและวางผังใหม่

ผังชุมชน (องค์การบริหารส่วนตำบล) ที่ท้องถิ่นจัดทำแล้วเสร็จและได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการวางผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบคมนาคมขนส่ง รวมทั้งจัดทำโครงการพัฒนาทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เพื่อรองรับการขยายตัวของประชากร การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แล้ว ภายในช่วยระยะเวลา 10 ปี ต้องประเมินผล การพัฒนาโครงการต่างๆ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และประชากร ที่มีผลกระทบต่อชุมชนทั้งโดยตรง และโดยอ้อม ซึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ควรกำหนดตัวชี้วัดสำหรับการประเมินผลผังชุมชนเพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณา เพื่อปรับปรุงแก้ไขผังต่อไป

กำหนดขั้นตอนการวางและจัดทำผังชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล

ขั้นตอนการดำเนินการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. การจัดเตรียมข้อมูลเบื้องต้น
 - การศึกษาและรวบรวมแผนที่พื้นฐาน
 - การศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
2. การสำรวจภาคสนาม
 - สำรวจการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ รวมทั้งข้อมูลทางกายภาพ
 - สำรวจข้อมูลด้วยการคมนาคม

- สำรวจความต้องการด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
- ตรวจสอบสภาพปัญหา
- ตรวจสอบแผนที่รายละเอียดระดับหมู่บ้าน

3. วิเคราะห์ข้อมูล

- วิเคราะห์กายภาพ ปัญหา ข้อจำกัด ศักยภาพ
- วิเคราะห์เศรษฐกิจ สังคม ประชากร
- วิเคราะห์ด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
- วิเคราะห์ความต้องการใช้พื้นที่ เพื่อรองรับการขยายตัวของ

ประชากร

4. การวางผังชุมชน (ร่าง)

- ผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- ผังระบบคมนาคม
- กำหนดโครงการพัฒนา
- ผังหมู่บ้านและโครงการพัฒนา

การจัดทำผังชุมชนฉบับสมบูรณ์

1. ในระหว่างขั้นตอนการวางผังชุมชนท้องถิ่น ควรจัดให้มีการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงการประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณาผังด้วย

2. ขั้นตอนนี้อาจปรับปรุงได้ตามความเหมาะสม

เกณฑ์การพิจารณาการใช้ที่ดินในปัจจุบันของผังชุมชน

การใช้ที่ดินปัจจุบัน (Existing Land Uses) ของผังชุมชน (องค์การบริหารส่วนตำบล) จัดทำเป็นแผนที่ฐานข้อมูลทางกายภาพที่แสดงข้อมูลด้านการใช้ที่ดินทุกประเภทที่จัดทำจากภาพถ่ายทางอากาศแผนที่ทหาร แผนที่สำรวจจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ แผนที่องค์การบริหารส่วนตำบล (กรมโยธาธิการและผังเมือง) หรือแผนที่ภาษี (ถ้ามี) และแสดงตำแหน่งสิ่งปลูกสร้าง อาคารต่างๆ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง และเส้นชั้นความสูง เส้นทางคมนาคม เป็นต้น

เกณฑ์การพิจารณา

1. พิจารณาจากแผนที่ฐานข้อมูลทางกายภาพที่จัดทำปีล่าสุดและต้องสำรวจข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ผังชุมชนที่ดำเนินการวางผังเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

2. พิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินด้วยการสำรวจการใช้ประโยชน์ของอาคารเป็นอย่างไรก็ถือว่าการใช้ประโยชน์ในที่ดินเป็นอย่างนั้น (กรณีในแปลงที่ดินมีขนาดใหญ่และมีการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นที่อยู่อาศัยผสมกับเกษตรกรรมหรือกรณีอื่น ๆ ให้แบ่งพื้นที่ตามการใช้ประเภทของที่ดินแต่ละประเภท)

3. กำหนดใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละประเภทด้วยการกำหนดสีตามหลักสากล โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภท เช่น ที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม ที่อยู่อาศัยกึ่งพาณิชยกรรม อุตสาหกรรม คลังสินค้า สถาบันราชการ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิเชียร บุญระชัยสวรรค์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการพื้นที่ป่าในตำบลแม่กิ อำเภอบางบาล จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในกรรมเชิงวัฒนธรรมการจัดการพื้นที่ป่าของตำบลแม่กิ ในทุกขั้นตอน 2) ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ป่า ทั้งด้านการร่วมคิดและตัดสินใจ ด้านการร่วมวางแผนกำหนดกิจกรรม ด้านการร่วมทำกิจกรรม และด้านการร่วมติดตามประเมินผลมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเนื่อง 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนต่อกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ป่าในภาพรวม ประชาชนมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเนื่อง และ 4) กิจกรรมเชิงวัฒนธรรมในการจัดการพื้นที่ป่าและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่ป่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ป่าของชุมชนตำบลแม่กิ อำเภอบางบาล จังหวัดแม่ฮ่องสอน

รุ่งทิภา ฉิมแย้ม (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการวางผังเมืองรวมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนรอบมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนร่วมคิดวางแผน การร่วมตัดสินใจกำหนดทางเลือก การร่วมปฏิบัติ และการร่วมตรวจสอบและประเมินผลในการวางผังเมืองรวมชุมชนมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงค่อนข้างน้อย โดยมีส่วนร่วมในทางอ้อมในลักษณะผ่านตัวแทนที่เป็นผู้นำอย่างเป็นทางการร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการวางผังเมือง การวางผังเมืองรวมชุมชนมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย เป็นไปตามกระบวนการที่กฎหมาย

กำหนดไว้ ในขั้นตอนการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการวางผังเมืองและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยผ่านตัวแทนที่เป็นผู้นำที่เป็นทางการเท่านั้น ทำให้ประชาชนไม่มีโอกาสเข้ามาชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่อาศัยอยู่ ปัญหาและความต้องการของชุมชนที่จะทำให้การวางผังเมืองนั้นตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง อุปสรรคสำคัญที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนมาจากการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ทั่วถึงและไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนไม่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการวางผังเมือง

จักรพันธ์ วงศ์บูรณาวาทย (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทเจ้าหน้าที่ขององค์กรประชาชนในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดน่าน พบว่า ทั้งเจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชนและประชาชน ต่างมีความตระหนักในปัญหาความรุนแรงและความเสื่อมโทรมในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมค่อนข้างดี เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่างตระหนักถึงความบกพร่องในด้านโครงสร้างขององค์กรที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งการประสานงานและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมต่างๆ ในเรื่องการจัดกาและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้กลุ่มผู้นำชุมชนรวมทั้งประชาชนในพื้นที่ ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เขาควรจะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเรื่องดิน ป่าไม้ มากยิ่งขึ้น

สุรินทร์ สุริยวงศ์ (2536) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านทุ่งยาว อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ชาวบ้านมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยเข้าใจว่าป่าชุมชนมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นศูนย์กลางของการผลิตที่มีชาวบ้านเป็นเจ้าของผู้จัดการ และมีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชน หากแต่จะเป็นการมอบหน้าที่ให้คณะกรรมการหรือผู้นำหมู่บ้านในการพิจารณากิจกรรมต่างๆ แล้วนำมาแจ้งที่ประชุมหมู่บ้านทราบและให้คำรับรอง มีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนในระดับน้อย นอกจากเป็นการเก็บอาหารเพื่อบริโภคและนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เสริมเท่านั้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.1 ผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง สกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 37 คน ประกอบด้วย บุคลากร จำนวน 25 คน ลูกจ้างตามภารกิจจำนวน 8 คน และลูกจ้างทั่วไปจำนวน 4 คน

1.2 ประชากรทั้งหมด 7 หมู่บ้าน จำนวน 3,361 คน ประกอบด้วย บ้านพะโค จำนวน 874 คน บ้านท่าแร่เหนือจำนวน 221 คน บ้านหนองบัวทอง จำนวน 842 คน บ้านป่าพนาวัลย์จำนวน 668 คน บ้านท่าแร่สามัคคีจำนวน 64 คน บ้านท่าแร่พัฒนาจำนวน 83 คน และบ้านสร้างแก้วสมานมิตรจำนวน 609 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 177 คน ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ จำนวน 37 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

ตาราง 11 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่

ลำดับ	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)
1	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่	1
2	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่	1
3	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	1
4	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	1
5	หัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบล	1
6	หัวหน้าส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบล	1
7	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	14
8	พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล	12
9	พนักงานจ้างตามภารกิจ	5
รวมจำนวนทั้งสิ้น		37

2.2 ประชาชนในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ จำนวน 140 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มอย่างง่าย ดังตาราง 12

ตาราง 12 กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่

ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวน (คน)
บ้านพะโค	2	20
บ้านท่าแร่เหนือ	3	20
บ้านหนองบัวทอง	4	20
บ้านป่าพนาวัลย์	5	20
บ้านท่าแร่สามัคคี	6	20
บ้านท่าแร่พัฒนา	7	20
บ้านสร้างแก้วสมานมิตร	8	20
รวม		140

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ชุด ชุดละ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยแบ่งหัวข้อออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม
2. ด้านการร่วมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น
3. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ
4. ด้านการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ
5. ด้านการมีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์
6. ด้านการมีส่วนร่วมติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นมาตราส่วน (Rating Scale) กำหนดค่าคะแนน (Weight) ออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ (Likert) โดยการกำหนดค่าน้ำหนักดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมมาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ต่อไป

การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวความคิดทฤษฎีต่างๆ จากบทความ เอกสาร ตำรา ผลการวิจัย และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดทำผังเมืองรวม
2. รวบรวมข้อมูลเนื้อหาสาระด้านการจัดทำผังเมืองรวม ด้านการกำหนดพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ และด้านการวางแผนพัฒนาพื้นที่เพื่อสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
4. นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โครงสร้าง ภาษา
5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับบุคลากรและประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (รวิวรรณ ชินะตระกูล. 2542 : 151) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.87
6. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือถึงที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนครเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลของแบบสอบถามบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 47 คน
2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง พร้อมหนังสืออนุญาตให้จัดเก็บข้อมูลเพื่อขอความอนุเคราะห์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและกำหนดวันที่ผู้วิจัยกลับมารับแบบสอบถามกลับคืน

3. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล
ใส่รหัสข้อมูลในแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง และทำการการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย
โปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการวางผังเมืองรวมของ
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร (สำหรับผู้บริหาร
และบุคลากร)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้
ค่าความถี่ และค่าร้อยละ และนำเสนอโดยตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากร รายงานและ
โดยรวม วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอโดยใช้ตาราง
ประกอบความเรียง

แบบสอบถามชุดที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการวางผังเมืองรวมของ
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร (สำหรับประชาชน)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้
ค่าความถี่ และค่าร้อยละ และนำเสนอโดยตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน รายงานและโดยรวม
วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอโดยใช้ตารางประกอบ
ความเรียง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน จำแนกตาม
เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่อาศัย วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที่
(t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และทดสอบความแปรปรวนทาง
เดียว (One-way ANOVA หรือ F-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่มและ
เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ และนำเสนอโดยใช้ตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ, ค่าความถี่, ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทดสอบค่าที (t-test), วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova หรือ F-test)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

F แทน สถิติทดสอบเอฟ (F-distribution)

t แทน สถิติทดสอบที (t-distribution)

df แทน ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)

SS แทน ผลบวกกำลังสองของค่า (Sum of Squares)

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของค่า (Mean of Squares)

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และแปลผลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ตามลำดับดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร (สำหรับผู้บริหารและบุคลากร)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ผลดังแสดง

ในตาราง 13

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

n = 37

สถานภาพ	N	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	24	64.90
หญิง	13	35.10
รวม	37	100.00
2. อายุ		
18-35 ปี	11	29.70
36-45 ปี	14	37.80
46-60 ปี	6	16.20
61 ปีขึ้นไป	6	16.20
รวม	37	100.00
3. การศึกษา		
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	4	10.80
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	10	27.00
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	8	21.60
ปริญญาตรีขึ้นไป	15	40.50
รวม	37	100.00
4. ตำแหน่ง/หน้าที่		
นายก อบต.	1	2.70
รองนายก อบต.	1	2.70
เลขานุการนายก อบต.	1	2.70
ปลัด อบต.	1	2.70

ตาราง 13 (ต่อ)

สถานภาพ	N	ร้อยละ
หัวหน้าส่วนการคลัง อบต.	1	2.70
หัวหน้าส่วนโยธา อบต.	1	2.70
สมาชิกสภา อบต.	14	37.80
พนักงาน อบต.	12	32.40
พนักงานจ้างตามภารกิจ	5	16.20
รวม	37	100.00
5. รายได้ของครัวเรือน/เดือน		
3,000-5,000 บาท	-	-
5,001-8,000 บาท	-	-
8,001-10,000 บาท	16	43.20
10,000 บาทขึ้นไป	21	56.80
รวม	37	100.00
6. ประสบการณ์การทำงาน		
1-4 ปี	8	21.60
5-8 ปี	7	18.90
8-11 ปี	12	32.40
12 ปีขึ้นไป	10	27.00
รวม	37	100.00

จากตาราง 13 ผลปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 37 คน ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ดังนี้

1. จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 และเพศหญิง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10

2. จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 36-45 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 37.80 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 18-35 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 และน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 46-60 ปี กับ ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวนช่วงละ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20

3. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากจบ การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และผู้ตอบ แบบสอบถามน้อยที่สุด คือ ระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80

4. จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็น สมาชิก อบต. จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 37.80 รองลงมาคือพนักงาน อบต. จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 และพนักงานจ้าง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20

5. จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีรายได้ ต่อเดือนอยู่ที่ 10,000 บาทขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 รองลงมา คือ 8,000-10,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 43.20

6. จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 8-11 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 รองลงมา คือ 12 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และผู้ตอบ แบบสอบถาม ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยที่สุดอยู่ในช่วง 5-8 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรต่อการจัดทำผังเมืองรวมของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองจังหวัดสกลนครโดยรวมผลการวิเคราะห์ ข้อมูลปรากฏดังตาราง 14 ดังนี้

ตาราง 14 การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรต่อการจัดทำผังเมืองรวม

ขอ	การมีส่วนร่วมในด้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง	3.81	0.54	มาก
2	รวมคิดและเสนอความคิดเห็น	4.05	0.57	มาก
3	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.25	0.63	มาก
4	การดำเนินการจัดทำผังเมือง	4.01	0.46	มาก
5	การรับประโยชน์	3.51	0.41	มาก
6	การติดตามตรวจสอบ การประเมินผล	3.85	0.62	มาก
	โดยรวม	3.91	0.50	มาก

จากตาราง 14 ผลปรากฏว่า การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D = 0.50) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารและบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.25$, S.D = 0.63) รองลงมา คือ การดำเนินการจัดทำผังเมือง ($\bar{X} = 4.01$, S.D = 0.46) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การรับประโยชน์ ($\bar{X} = 3.51$, S.D = 0.41)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

แบบสอบถามชุดที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร (สำหรับประชาชน)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

n = 140

สถานภาพ	n	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	73	52.10
หญิง	67	47.90
รวม	140	100.00
2. อายุ		
18-35 ปี	47	33.60
36-45 ปี	57	40.70
46-60 ปี	31	22.10
61 ปีขึ้นไป	5	3.60
รวม	140	100.00
3. การศึกษา		
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	47	33.60
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	56	40.00
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	22	15.70
ปริญญาตรีขึ้นไป	15	10.70
รวม	140	100.00
4. อาชีพ		
เกษตรกร	27	19.30
รับราชการ	20	14.30
รับจ้างทั่วไป	72	51.40
ค้าขาย	21	15.00
รวม	140	100.00

ตาราง 15 (ต่อ)

สถานภาพ	n	ร้อยละ
5. รายได้ของครัวเรือน/เดือน		
3,000–5,000 บาท	31	22.10
5,001–8,000 บาท	37	26.40
8,001–10,000 บาท	62	44.30
10,000 บาทขึ้นไป	10	7.10
รวม	140	100.00
6. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่		
1–4 ปี	6	4.30
5–8 ปี	6	4.30
8–11 ปี	23	16.40
12 ปีขึ้นไป	105	75.00
รวม	140	100.00

จากตาราง 15 ผลปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 140 คน ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ดังนี้

1. จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 และเพศหญิง จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90

2. จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 36–45 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 40.70 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 18–35 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 และน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวนร้อยละ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60

3. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา คือระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.70

4. จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 รองลงมา คือ อาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 19.30 และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ รับราชการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30

5. จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 8,001-10,000 บาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30 รองลงมา คือ 5,001-8,000 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40 และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ มีรายได้ต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10

6. จำแนกตามระยะเวลาอาศัยอยู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่เป็นเวลา 12 ปีขึ้นไป จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา คือ 8-11 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.40 และผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่น้อยที่สุดเป็นเวลา 1-4 ปี กับ 5-8 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30

ตอนที่ 4 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร โดยรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 16 ดังนี้

ตาราง 16 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม

ข้อ	การมีส่วนร่วมในด้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง	3.20	0.86	ปานกลาง
2	รวมคิดและเสนอความคิดเห็น	3.22	0.83	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.08	0.94	ปานกลาง
4	การดำเนินการจัดทำผังเมือง	3.16	0.73	ปานกลาง
5	การรับประโยชน์	3.07	0.74	ปานกลาง
6	การติดตามตรวจสอบ การประเมินผล	3.11	0.77	ปานกลาง
	โดยรวม	3.14	0.78	ปานกลาง

จากตาราง 16 ผลปรากฏว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, S.D = 0.78) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 6 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการร่วมคิดและเสนอความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.22$, S.D = 0.83) รองลงมา คือความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง ($\bar{X} = 3.20$, S.D = 0.86) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การรับประโยชน์ ($\bar{X} = 3.07$, S.D = 0.74)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ จำแนกตามเพศ ผลแสดงดังตาราง 17

ตาราง 17 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม จำแนกตามเพศ

ข้อ	การมีส่วนร่วมในด้าน	ชาย		หญิง		t	Sig.
		\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
1	ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง	3.28	0.92	3.11	0.79	1.132	.260
2	ร่วมคิดและเสนอความคิดเห็น	3.15	0.80	3.30	0.80	-1.033	.303
3	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.17	0.97	2.99	0.91	1.175	.242
4	การดำเนินการจัดทำผังเมือง	3.30	0.80	3.01	0.62	2.353	.020*
5	การรับประโยชน์	3.15	0.81	2.97	0.63	1.419	.158
6	การติดตามตรวจสอบ การประเมินผล	3.19	0.83	3.03	0.69	1.162	.247
	รวม	3.21	0.85	3.07	0.70	1.037	.301

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 17 ผลปรากฏว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการดำเนินการจัดทำผังเมือง ระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ ผลวิเคราะห์ดังแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 18 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	3	5.294	1.765	2.430	.068
	ภายในกลุ่ม	136	98.781	0.726		
	รวม	139	104.075			
2. การรวมคิดและเสนอความคิดเห็น	ระหว่างกลุ่ม	3	3.059	1.020	1.491	.220
	ภายในกลุ่ม	136	93.009	0.684		
	รวม	139	96.067			
3. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.885	5.962	7.583	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	106.918	0.786		
	รวม	139	124.802			
4. การมีส่วนร่วมดำเนินการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.882	1.294	2.460	.065
	ภายในกลุ่ม	136	71.535	0.526		
	รวม	139	75.416			

ตาราง 18 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
5. การมีส่วนร่วมรับประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3	2.958	0.986	1.832	.144
	ภายในกลุ่ม	136	73.208	0.538		
	รวม	139	76.166			
6. การมีส่วนร่วมติดตามผล	ระหว่างกลุ่ม	3	3.131	1.044	1.770	.156
	ภายในกลุ่ม	136	80.218	0.590		
	รวม	139	83.349			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.796	1.599	2.694	.050

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 ผลปรากฏว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้นำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 19 ดังนี้

ตาราง 19 เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม
ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ จำแนกตามอายุ

อายุ		18-35 ปี	36-45 ปี	46-60 ปี	60 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	3.3234	3.2807	3.0194	2.4000
18-35 ปี	3.3234	-	-0.0224	0.2701	1.8723*
36-45 ปี	3.2807	-	-	0.2925	1.8947*
46-60 ปี	3.0194	-	-	-	1.6021*
60 ปีขึ้นไป	2.4000	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่มีอายุ 18-35 ปี, 36-45 ปี และ 46-60 ปี มีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจแตกต่างกันกับประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมของ
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามการศึกษา
ผลวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 20 ดังนี้

ตาราง 20 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำ
ผังเมืองรวม จำแนกตามการศึกษา

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig.
1. ความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	3	15.541	5.180	7.957	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	88.535	0.651		
	รวม	139	104.075			
2. การรวมคิดและเสนอความคิดเห็น	ระหว่างกลุ่ม	3	12.266	4.089	6.635	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	83.802	0.616		
	รวม	139	96.067			
3. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	14.693	4.898	6.049	.001*
	ภายในกลุ่ม	136	110.110	0.810		
	รวม	139	124.802			
4. การมีส่วนร่วมด้าน การดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	12.607	4.202	9.099	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	62.810	0.462		
	รวม	139	75.416			
5. การมีส่วนร่วมรับ ประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3	10.155	3.385	6.947	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	66.010	0.485		
	รวม	139	76.166			
6. การมีส่วนร่วม ติดตามผล	ระหว่างกลุ่ม	3	15.648	5.216	10.478	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	67.701	0.498		
	รวม	139	83.349			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	11.635	3.878	7.140	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	73.879	0.543		
	รวม	139	85.514			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 ผลปรากฏว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้นำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 21-27 ดังนี้

ตาราง 21 เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรีขึ้นไป
	หรือเทียบเท่า	หรือเทียบเท่า	หรือเทียบเท่า	หรือเทียบเท่า	
	ค่าเฉลี่ย	3.4894	2.8679	3.6455	2.9333
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	3.4894	-	0.6215*	-0.1560	0.5560
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	2.8679	-	-	-0.7776*	-0.0654
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.6455	-	-	-	0.7121
ปริญญาตรีขึ้นไป	2.9333	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือเทียบเท่า มีความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า และประชาชนส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษานูปริญญาหรือเทียบเท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมือง
รวมด้านการร่วมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
	หรือ เทียบเท่า	หรือ เทียบเท่า	หรือ เทียบเท่า	หรือ เทียบเท่า	
	ค่าเฉลี่ย	3.6213	2.9536	3.2273	3.0000
ประถมศึกษา หรือเทียบเท่า	3.6213	-	0.6677*	0.3940	0.6212
มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	2.9536	-	-	-0.2737	-0.0464
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	3.2273	-	-	-	0.2272
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.2273	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา
หรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมด้านการร่วมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น แตกต่างกับ
กับประชาชนที่มีระดับศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 23 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	หรือเทียบเท่า	หรือเทียบเท่า	หรือเทียบเท่า	
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	ค่าเฉลี่ย	3.3121	2.7560	3.5909	2.8889
	3.3121	-	0.5561*	-0.2788	0.4231
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	2.7560	-	-	-0.8349*	-0.1329
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.5909	-	-	-	0.7020
ปริญญาตรีขึ้นไป	2.8889	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมตัดสินใจ แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าและประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมตัดสินใจ แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการดำเนินการ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรีขึ้นไป
	หรือเทียบเท่า	หรือเทียบเท่า	หรือเทียบเท่า	หรือเทียบเท่า	
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	ค่าเฉลี่ย	3.4504	2.9196	3.5000	2.7222
	3.4504	-	0.5307*	0.0496	0.7281*
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	2.9196	-	-	-0.5803*	0.1974
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.5000	-	-	-	0.7777*
ปริญญาตรีขึ้นไป	2.7222	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าและระดับการศึกษาปริญญาตรี ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 25 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมือง
รวมด้านการรับประโยชน์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา หรือ เทียบเท่า	มัธยมศึกษา หรือ เทียบเท่า	อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	ปริญญาตรี ขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	3.4426	2.9179	2.9000	2.7333
ประถมศึกษา หรือเทียบเท่า	3.4426	-	0.5247*	0.5425*	0.7092*
มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	2.9179	-	-	0.0178	0.1845
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	2.9000	-	-	-	0.1666
ปริญญาตรีขึ้นไป	2.7333	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์ แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 26 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมือง
รวมด้านการติดตามผล จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	หรือ เทียบเท่า	หรือ เทียบเท่า	หรือ เทียบเท่า	
ประถมศึกษา หรือเทียบเท่า	ค่าเฉลี่ย	3.4326	2.8274	3.5000	2.6667
	3.4326	-	0.6052*	-0.0673	0.7659*
มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	2.8274	-	-	-0.6726*	0.1607
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	3.5000	-	-	-	0.8333*
ปริญญาตรีขึ้นไป	2.6667	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมด้านการติดตามผล แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรี ประชาชนส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมด้านการติดตามผล แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า และประชาชนส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมด้านการติดตามผล แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 27 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา หรือ เทียบเท่า		มัธยมศึกษา หรือ เทียบเท่า		อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า		ปริญญาตรี ขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย						
ประถมศึกษา หรือเทียบเท่า	3.4508	-	0.5843*	0.0641	0.6339*		
มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	2.8737	-	-	-0.5843*	-0.5202		
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	3.3939	-	-	-	0.0496		
ปริญญาตรีขึ้นไป	2.8241	-	-	-	-		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวม แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรี และประชาชนส่วนใหญ่ที่มีระดับศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวม แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามอาชีพ ผลวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 28 ดังนี้

ตาราง 28 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำ
ผังเมืองรวม จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig.
1. ความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	3	20.372	6.791	11.033	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	83.703	0.615		
	รวม	139	104.075			
2. การรวมคิดและเสนอความคิดเห็น	ระหว่างกลุ่ม	3	23.460	7.820	14.647	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	72.608	0.534		
	รวม	139	96.067			
3. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	30.553	10.184	14.695	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	94.250	0.693		
	รวม	139	124.802			
4. การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	18.387	6.129	14.616	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	57.029	0.419		
	รวม	139	75.416			
5. การมีส่วนร่วมรับประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3	24.780	8.260	21.861	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	51.386	0.378		
	รวม	139	76.166			
6. การมีส่วนร่วมติดตามผล	ระหว่างกลุ่ม	3	22.187	7.396	16.445	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	61.162	0.450		
	รวม	139	83.349			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	22.798	7.599	16.479	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	62.716	0.461		
	รวม	139	85.514			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 ผลปรากฏว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้นำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 29-35 ดังนี้

ตาราง 29 เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกรรม		รับราชการ	รับจ้างทั่วไป	ค้าขาย
	ค่าเฉลี่ย	3.7778	2.4500	3.1833	3.2667
เกษตรกรรม	3.7778	-	1.3277*	0.5944*	0.5111
รับราชการ	2.4500	-	-	-0.7333*	-0.8166*
รับจ้างทั่วไป	3.1833	-	-	-	-0.0833
ค้าขาย	3.2667	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม แตกต่างกับกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ และรับจ้างทั่วไป และประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม แตกต่างกับกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 30 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการรวมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกรรวม		รับราชการ	รับจ้างทั่วไป	ค้าขาย
	ค่าเฉลี่ย	3.8593	2.4500	3.1667	3.3524
เกษตรกรรวม	3.8593	-	1.4092*	0.6925*	0.5068
รับราชการ	2.4500	-	-	-0.7166*	-0.9023*
รับจ้างทั่วไป	3.1667	-	-	-	-0.1857
ค้าขาย	3.3524	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรมีส่วนร่วมด้านการรวมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น แตกต่างกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ และรับจ้างทั่วไป และประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมด้านการรวมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น แตกต่างกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 31 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกรรวม		รับราชการ	รับจ้างทั่วไป	ค้าขาย
	ค่าเฉลี่ย	3.7901	2.1667	3.1111	2.9841
เกษตรกรรวม	3.7901	-	1.6234*	0.6790*	0.8060*
รับราชการ	2.1667	-	-	-0.9444*	-0.8174*
รับจ้างทั่วไป	3.1111	-	-	-	0.1269
รับจ้างทั่วไป	2.9841	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรมีส่วนร่วมตัดสินใจ แตกต่างกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ รับจ้างทั่วไป และค้าขาย และประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมตัดสินใจ แตกต่างกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการดำเนินการ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกร		รับราชการ	รับจ้างทั่วไป	ค้าขาย
	ค่าเฉลี่ย	3.7222	2.4583	3.1528	3.1825
เกษตรกร	3.7222	-	1.2638*	0.5694*	0.5396*
รับราชการ	2.4583	-	-	-0.6944*	-0.7242*
รับจ้างทั่วไป	3.1528	-	-	-	-0.0297
ค้าขาย	3.1825	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ แตกต่างกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ รับจ้างทั่วไปและค้าขาย และประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ แตกต่างกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 33 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมือง
รวมด้านการรับประโยชน์ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกรรม		รับราชการ	รับจ้างทั่วไป	ค้าขาย
	ค่าเฉลี่ย	3.8074	2.4000	2.9556	3.1619
เกษตรกรรม	3.8074	-	1.4074*	0.8518*	0.6455*
รับราชการ	2.4000	-	-	-0.5555*	-0.7619*
รับจ้างทั่วไป	2.9556	-	-	-	-0.2063
ค้าขาย	3.1619	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์ แตกต่างกับกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ รับจ้างทั่วไป และค้าขาย และประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์ แตกต่างกับกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมือง
รวมด้านการติดตามผล จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกรรม		รับราชการ	รับจ้างทั่วไป	ค้าขาย
	ค่าเฉลี่ย	3.7222	2.3333	3.1065	3.1349
เกษตรกรรม	3.7222	-	1.3888*	0.6157*	0.5873*
รับราชการ	2.3333	-	-	-0.7731*	-0.8015*
รับจ้างทั่วไป	3.1065	-	-	-	-0.0284
ค้าขาย	3.1349	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมด้านการติดตามผล แตกต่างกับกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ รับจ้างทั่วไป และค้าขาย และประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมด้านการติดตามผล แตกต่างกับกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 35 เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกรรม		รับราชการ	รับจ้างทั่วไป	ค้าขาย
	ค่าเฉลี่ย				
	ค่าเฉลี่ย	3.7798	2.3764	3.1127	3.1804
เกษตรกรรม	3.7798	-	1.4034*	0.6671*	0.5994*
รับราชการ	2.3764	-	-	-0.7362*	-0.8040*
รับจ้างทั่วไป	3.1127	-	-	-	-0.0677
ค้าขาย	3.1804	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวม แตกต่างกับกับประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ รับจ้างทั่วไป และค้าขาย และประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวม แตกต่างกับกับประชาชนที่รับจ้างทั่วไป และค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามอาชีพ ผลวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 36 ดังนี้

ตาราง 36 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม จำแนกตามรายได้

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.526	1.175	1.590	.195
	ภายในกลุ่ม	136	100.550	0.739		
	รวม	139	104.075			
2. การรวมคิดและเสนอความคิดเห็น	ระหว่างกลุ่ม	3	1.585	0.528	0.760	.518
	ภายในกลุ่ม	136	94.483	0.695		
	รวม	139	96.067			
3. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.854	1.618	1.834	.144
	ภายในกลุ่ม	136	119.949	0.882		
	รวม	139	124.802			
4. การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.877	0.959	1.798	.150
	ภายในกลุ่ม	136	72.539	0.533		
	รวม	139	75.416			
5. การมีส่วนร่วมรับประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3	4.050	1.350	2.546	.059
	ภายในกลุ่ม	136	72.116	0.530		
	รวม	139	76.166			
6. การมีส่วนร่วมติดตามผล	ระหว่างกลุ่ม	3	2.090	0.697	1.166	.325
	ภายในกลุ่ม	136	81.259	0.597		
	รวม	139	83.349			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.648	0.883	1.449	.231
	ภายในกลุ่ม	136	82.866	0.609		
	รวม	139	85.514			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 36 ผลปรากฏว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัยผลวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 37 ดังนี้

ตาราง 37 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	3	82.871	27.624	177.174	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	21.204	0.156		
	รวม	139	104.075			
2. การรวมคิดและเสนอความคิดเห็น	ระหว่างกลุ่ม	3	63.381	21.127	87.903	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	32.687	0.240		
	รวม	139	96.067			
3. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	86.638	28.879	102.911	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	38.165	0.281		
	รวม	139	124.802			
4. การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	58.976	19.659	162.627	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	16.440	0.121		
	รวม	139	75.416			
5. การมีส่วนร่วมรับประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3	47.322	15.774	74.377	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	28.843	0.212		
	รวม	139	76.166			

ตาราง 37 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
6. การมีส่วนร่วม ติดตามผล	ระหว่างกลุ่ม	3	66.148	22.049	174.330	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	17.201	0.126		
	รวม	139	83.349			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	65.072	21.691	144.302	.000*
	ภายในกลุ่ม	136	20.443	0.150		
	รวม	139	85.514			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 ผลปรากฏว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้นำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 38-44 ดังนี้

ตาราง 38 เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย

ระยะเวลาที่อยู่อาศัย		1-4 ปี	5-8 ปี	8-11 ปี	12 ปีขึ้นไป	
1-4 ปี	ค่าเฉลี่ย	4.4000	4.6000	4.5565	2.7619	
		4.4000	-	-0.2000	-0.1565	1.6381*
5-8 ปี		4.6000	-	-	0.0434	1.8381*
8-11 ปี		4.5565	-	-	-	1.7946*
12 ปีขึ้นไป		2.7619	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 1-4 ปี มีความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม แตกต่างกับกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 12 ปีขึ้นไป ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 5-8 ปี มีความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม แตกต่างกับกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 12 ปีขึ้นไป และประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 8-11 ปีมีความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม แตกต่างกับกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 12 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 39 เปรียบเทียบรายค่าของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการรวมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ระยะเวลาที่อยู่อาศัย		1-4 ปี	5-8 ปี	8-11 ปี	12 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	4.6000	3.4000	4.5043	2.8571
1-4 ปี	4.6000	-	1.2000*	0.0956	1.7428*
5-8 ปี	3.4000	-	-	-1.1043*	0.5428
8-11 ปี	4.5043	-	-	-	1.6472*
12 ปีขึ้นไป	2.8571	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 39 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 1-4 ปี มีส่วนร่วมด้านการรวมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น แตกต่างกับกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 5-8 ปี และ 12 ปีขึ้นไป ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 5-8 ปี มีส่วนร่วมด้านการรวมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น แตกต่างกับกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 8-11 ปี และประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 8-11 ปี มีส่วนร่วมด้านการรวมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น แตกต่างกับกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 12 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 40 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่	ระยะเวลาที่อาศัยอยู่				
	ค่าเฉลี่ย	1-4 ปี	5-8 ปี	8-11 ปี	12 ปีขึ้นไป
1-4 ปี	4.3333	4.3333	4.6667	4.4203	2.6349
5-8 ปี	4.6667	-	-0.3333	-0.0869	1.6984*
8-11 ปี	4.4203	-	-	0.2463	2.0317*
12 ปีขึ้นไป	2.6349	-	-	-	1.7853*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 40 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 1-4 ปี 5-8 ปี และ 8-11 ปี มีส่วนร่วมตัดสินใจ แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 12 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 41 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการดำเนินการ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่	ระยะเวลาที่อาศัยอยู่				
	ค่าเฉลี่ย	1-4 ปี	5-8 ปี	8-11 ปี	12 ปีขึ้นไป
1-4 ปี	3.6667	3.6667	4.3333	4.4058	2.8016
5-8 ปี	4.3333	-	-0.6666*	-0.7391*	0.8650*
8-11 ปี	4.4058	-	-	-0.0724	1.5317*
12 ปีขึ้นไป	2.8016	-	-	-	1.6042*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 1-4 ปี มีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 5-8 ปี 8-11 ปี และ 12 ปีขึ้นไป และประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 5-8 ปี และ 8-11 ปี มีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 2 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 42 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการรับประโยชน์ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ระยะเวลาที่อยู่อาศัย		1-4 ปี	5-8 ปี	8-11 ปี	12 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	4.4000	3.6000	4.0870	2.7429
1-4 ปี	4.4000	-	0.8000*	0.3130	1.6571*
5-8 ปี	3.6000	-	-	-0.4869	0.8571*
8-11 ปี	4.0870	-	-	-	1.3441*
12 ปีขึ้นไป	2.7429	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 42 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 1-4 ปี มีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์ แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 5-8 ปี และ 12 ปีขึ้นไป และประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 5-8 ปี และ 8-11 ปี มีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์ แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 12 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 43 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมด้านการติดตามผล จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ระยะเวลาที่อยู่อาศัย		1-4 ปี	5-8 ปี	8-11 ปี	12 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	4.3333	4.3333	4.2971	2.7222
1-4 ปี	4.3333	-	0.0000	0.0362	1.6111*
5-8 ปี	4.3333	-	-	0.0362	1.6111*
8-11 ปี	4.2971	-	-	-	1.5748*
12 ปีขึ้นไป	2.7222	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 1-4 ปี 5-8 ปี และ 8-11 ปี มีส่วนร่วมด้านการติดตามผล แตกต่างกันกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 12 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 44 เปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวม จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ระยะเวลาที่อยู่อาศัย		1-4 ปี	5-8 ปี	8-11 ปี	12 ปีขึ้นไป
	ค่าเฉลี่ย	4.2889	4.1556	4.3785	2.7534
1-4 ปี		4.2889	-	0.1333	-0.0896
5-8 ปี		-	-	-0.1333	-0.2229
8-11 ปี		-	-	-	1.6250*
8-11 ปี		2.7534	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 44 ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 1-4 ปี และ 8-11 ปี มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวม แตกต่างกันกับประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นเวลา 12 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร บุคลากร และประชาชนที่มีต่อการจัดทำผังเมืองรวม จำนวน 177 คน โดยผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมุติฐานของการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผลการวิจัย
8. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สมมุติฐานของการวิจัย

ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ชุด ชุดละ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยแบ่งหัวข้อออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม
2. ด้านการร่วมคิดและเสนอต่อความคิดเห็น
3. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ
4. ด้านการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ
5. ด้านการมีส่วนร่วมด้านการรับประโยชน์
6. ด้านการมีส่วนร่วมติดตามผล

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นมาตราส่วน (Rating Scale) กำหนดค่าคะแนน (Weight) ออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ (Likert) โดยการกำหนดค่าน้ำหนัก ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมมากที่สุด
 คะแนน 4 หมายถึง มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมมาก
 คะแนน 3 หมายถึง มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมปานกลาง
 คะแนน 2 หมายถึง มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมน้อย
 คะแนน 1 หมายถึง มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือถึงที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลของแบบสอบถามบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 47 คน

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง พร้อมหนังสืออนุญาตให้จัดเก็บข้อมูลเพื่อขอความอนุเคราะห์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและกำหนดวันที่ผู้วิจัยกลับมารับแบบสอบถามกลับคืน

3. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลใส่รหัสข้อมูลในแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง และทำการการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการวางผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร (สำหรับผู้บริหารและบุคลากร)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ และนำเสนอโดยตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากร รายด้านและโดยรวม วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอโดยตารางประกอบความเรียง

แบบสอบถามชุดที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการวางผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร (สำหรับประชาชน)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ และนำเสนอโดยตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน รายด้านและโดยรวม วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอโดยใช้ตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่อาศัย วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA หรือ F-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ และนำเสนอโดยใช้ตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร สรุปได้ดังนี้

ชุดที่ 1 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร (สำหรับผู้บริหารและบุคลากร) สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. จำแนกตามเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 และเพศหญิง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10

2. จำแนกตามอายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 36-45 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 37.80 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 18-35 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 และน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 46-60 ปี กับช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวนช่วงละ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20

3. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 รองลงมา คือ

ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดคือ ระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80

4. จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นสมาชิก อบต. จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 37.80 รองลงมาคือ พนักงาน อบต. จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 และพนักงานจ้าง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20

5. จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 10,000 บาทขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 รองลงมาคือ 8,000-10,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 43.20

6. จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 8-11 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 รองลงมาคือ 12 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยที่สุดอยู่ในช่วง 5-8 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90

2. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรต่อการ

จัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารและบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ การดำเนินการจัดทำผังเมือง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการรับประโยชน์

ชุดที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร (สำหรับประชาชน) สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 และเพศหญิง จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90

2. จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 36-45 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 40.70 รองลงมา คือช่วงอายุ 18-35 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 และน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวนช่วงละ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60

3. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา คือ ระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดคือ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.70

4. จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 รองลงมา คือ อาชีพเกษตรกรรวมจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 19.30 และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดคือ รับราชการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30

5. จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 8,001-10,000 บาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30 รองลงมา คือ 5,001-8,000 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40 และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ มีรายได้ต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10

6. จำแนกตามระยะเวลาอาศัยอยู่ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่เป็นเวลา 12 ปีขึ้นไป จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา คือ 8-11 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.40 และผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่น้อยที่สุดเป็นเวลา 1-4 ปี กับ 5-8 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30

2. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การร่วมคิดและ เสนอความคิดเห็น รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การรับประโยชน์

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รายด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการดำเนินการจัดทำผังเมือง ระหว่างเพศหญิงกับเพศชายมีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รายด้านและโดยรวม จำแนกตามอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่

4.1 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.5 ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยนำเสนออภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รายด้านและโดยรวม

1.1 การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรต่อการจัดทำผังเมืองรวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารและบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ การดำเนินการจัดทำผังเมือง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การรับประโยชน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและบุคลากรมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบเรื่องการจัดทำผังเมืองรวมโดยตรง ซึ่งต้องเป็นแกนนำให้ประชาชนมีส่วนร่วมตาม ดังนั้น การมีส่วนร่วมจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้บริหารและบุคลากร

1.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การร่วมคิดและเสนอความคิด รองลงมาคือ ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การรับประโยชน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความแตกต่างของสถานภาพในชุมชน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ต่างๆรวมถึงอาชีพที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมีไม่มากเท่าที่ควร แต่เฉลี่ยแล้วก็ยังมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่

2.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการดำเนินการจัดทำผังเมือง ระหว่างเพศหญิงกับเพศชายมีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งเพศหญิงและเพศชายถือเป็นส่วนหนึ่งในชุมชน การรับข้อมูลข่าวสารย่อมไม่แตกต่างกัน ส่วนในเรื่องการดำเนินการจัดทำผังเมืองนั้น ส่วนใหญ่เป็นงานของผู้ชาย เพราะฉะนั้นการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการจัดทำผังเมืองจึงมีความแตกต่างกัน

2.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวมโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอายุที่ต่างกันในเรื่องความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมอาจไม่แตกต่างกัน เพราะปัจจุบัน

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นเรื่องที่รวดเร็ว เท่าเทียม ส่วนการตัดสินใจนั้นขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะของช่วงอายุนั้นๆ จึงทำให้เกิดความแตกต่างในด้านการตัดสินใจอย่างเห็นได้ชัด

2.3 ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายนามและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับการศึกษาบ่งบอกถึงความรู้ความสามารถในการรับรู้และการปฏิบัติงาน ดังนั้น การศึกษาที่ต่างกันจึงทำให้การมีส่วนร่วมแตกต่างกันไปด้วย

2.4 ประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายนามและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีพที่แตกต่างกันก็หมายถึงเวลาที่แตกต่างกัน รายได้ต่างกัน เพราะฉะนั้นอาชีพที่ต่างกันจึงทำให้มีส่วนร่วมต่อกิจกรรมต่างๆของชุมชนแตกต่างกัน

2.5 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายนามและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายได้ที่แตกต่างกัน ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เพราะการมีส่วนร่วมไม่จำเป็นต้องใช้เงินรายได้ของตัวเองมาเกี่ยวข้อง หรือหากจำเป็นต้องมีเรื่องเงินมาเกี่ยวข้องก็เพียงแต่ความศรัทธาเท่านั้น เพราะฉะนั้นรายได้จึงไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมแต่อย่างใด

2.6 ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดทำผังเมืองรวม รายนามและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระยะเวลาที่ประชาชนแต่ละคนอาศัยอยู่ที่ต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมกับงานบางงานแตกต่างกันไปด้วย คนที่อยู่มาก่อนก็ย่อมมีส่วนร่วมมากกว่าคนที่เพิ่งเข้ามาอยู่อย่างชัดเจน เพราะฉะนั้นระยะเวลาที่อาศัยอยู่จึงทำให้การมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม เพื่อเป็นการพัฒนาชุมชนในระดับท้องถิ่นอย่างยั่งยืนต่อไป

2. ควรศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในเรื่องอื่นๆ ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง, กระทรวงมหาดไทย. กฎหมายระเบียบและข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2539.
- กฎกระทรวง. ฉบับที่ 209 ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พุทธศักราช 2518 (2538, 27 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 112 (ตอนที่ 12 ก) หน้า 1-16.
- กรมโยธาธิการและผังเมือง. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518. กรุงเทพฯ: ไรไทยเพรส, 2547.
- กัญญารัตน์ อุปสิทธิ์. การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ รป.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.
- กาญจนา แก้วเทพ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ. การพึ่งตนเอง : ศักยภาพในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์. 2531.
- จักรพันธ์ วงศ์บุรณาวาทย์. บทบาทเจ้าหน้าที่ขององค์กรประชาชนในเรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดน่าน. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- จารุวรรณ ธรรมวัตร. การพึ่งตนเอง และพึ่งตนเองในชนบท. กรุงเทพฯ : 2531.
- จันทนา เกตุแก้ว. กลุ่มธุรกิจชุมชนโครงการพัฒนาอาชีพตลาดโตเนดในตลาดทางเลือก รุ่นส่วนเพื่อสังคมใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิมพ์ดี. 2539.
- เฉลียว บุรีภักดิ์ และคณะ. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชุดวิชาการวิจัยชุมชน. กรุงเทพฯ : บริษัท เอส อาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, 2545.
- ชูชัย สมितिไกร. การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2540.
- ณรงค์ เพชรประเสริฐ. ธุรกิจชุมชน : เส้นทางที่เป็นไปได้. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2542.
- ทัศนะ สิงห์ศิลารักษ์, การนำผังเมืองไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม, กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย, 2541.
- ทวีศักดิ์ นพเกษร. วิกฤตสังคมไทย 2540 กับบทบาทวิทยาการกระบวนการเล่ม 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม ธนาคารออมสิน. 2542.

- ทองคุณ หงส์พันธุ์. การวิจัยเพื่อจัดรูปแบบยุทธวิธีในการฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2522.
- มีชัย อุ่นวิเศษ. การวิจัยและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบึงทวาย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2550.
- นริศ กิจอุดม. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี. [ม.ป.ท.]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2548.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : สิริลักษณ์การพิมพ์, 2547.
- นิรันดร์ ไสมวงค์. สภาพความพร้อม การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2550.
- พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92 ตอนที่ 33. (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535.
- รุ่งทิวา ฉิมแย้ม. กระบวนการวางผังเมืองรวมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนรอบมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.
- วิเชียร บุญระชัยสวรรค์. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการพื้นที่ป่าในตำบลแมก้า อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าแบบอิสระ รป.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2555.
- ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล. การปกครองท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกรุงเทพฯ : โครงการจัดการพิมพ์คอปไฟ, 2545.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ซีรฟิล์มและไซเท็กซ์, 2542.
- สมชาย เมโท. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2551.
- สมยศ นาวิการ. การบริหารและพฤติกรรมองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2543.

- สุรเชษฐ์ คະสุดใจ. ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ รป.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.
- เสนาะ ดิยาวี. หลักการบริหาร (ฉบับแก้ไขปรับปรุงใหม่). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- เสกสรร กุลพานิช. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมืองชุมชน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญารัฐ-ประศาสนศาสตร์, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.
- ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- พะยอม วงศ์สารศรี. องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พรานนกการพิมพ์, 2548.
- ประชา แสนกลาง. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.
- ปुरुชัย เปี่ยมสมบูรณ์. เอกสารแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2545.
- ประเวศ วะสี. ศักดิ์ศรีแห่งความเป็นคน ศักยภาพแห่งการสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2538.
- ยุทธ กัยวรรณ. การบริหารการผลิต. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2545.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. เอกสารประกอบการศึกษา สค.651: ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชนสถาบันพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
- ลีลา ลินานุเคราะห์. องค์การและการจัดการ. ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ, หน่วยการศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู. (อัดสำเนา), 2530.
- สนธยา พลศรี. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2545.
- สมคิด เมตไตรพันธ์. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถภาพการทำงานเป็นกลุ่มสำหรับผู้นำท้องถิ่น ระดับหมู่บ้านในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สัมพันธ์ เตชะชอติก และคณะ. การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้าน. กรุงเทพฯ :
เจริญวิทย์การพิมพ์, 2540.

อรพินธ์ สพิชคชัย. รายงานประกอบการประชุมเล่ม 4 การสร้างการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนา
ประเทศไทย, 2538.

Beach, D.S. Personnel: The Management of People of Work. New York : MacMillian
Publishing, 1980.

Cascio, S. Way of Management Human Resources: Productivity Quality of Work Life
Profits. New York : McGraw – Hill Book Company, 1986.

Kirkpatrick, D. Kirkpatrick Model. (online). [www.businessballs.com/kirkpatrick
Leaningevaluationmodel.htm](http://www.businessballs.com/kirkpatrick-Leaningevaluationmodel.htm), August 20, 2007.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw–Hill, 1973.

Dessler, G. Personnel Management. New Jersey: Mc Brown Company Publishers,
1988.

Odiorne, G.S. Training by Objectives : An Economic Approach to Management Training.
New York: The Macmillan Company. 1970.

Regan, W.B. and G.D. Shephard. Modern Elementary Curriculum. New York : Holta and
Winston. 1977.

Rogers, E.M. Diffusion of Innovation. New York: The Free Perss. 1983.

Saylor, J.G. & Alecander, W.M. Planning Curriculum for Schools. New York : Holt,
Rinehart and Winston, 1974.

Whitehill, A.M. Japanese Management : Tradition and Transition. London : Routledge,
1991.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ก

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- แบบประเมินความสอดคล้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ชุดที่ 1 (สำหรับผู้บริหารและบุคลากร)

เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอาชีวอุตสาหกรรม ดังนั้นข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอโดยรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

ดังนั้น ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ และขอความร่วมมือจากท่านได้ตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อประโยชน์ของการวิจัยต่อไป

2. แบบสอบถามในชุดที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง สำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

(นายทฤษฎ์ โสภารัตน์)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการอาชีวอุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความของข้อคำถามที่เป็นจริงและตรงตามความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() 18-35 ปี () 36-45 ปี

() 46-60 ปี () 61 ปีขึ้นไป

3. การศึกษา

() ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า () มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

() อนุปริญญาหรือเทียบเท่า () ปริญญาตรีขึ้นไป

4. ตำแหน่ง/หน้าที่

() นายก อบต. () รองนายก อบต.

() เลขานุการนายก อบต. () ปลัด อบต.

() หัวหน้าส่วนการคลัง อบต. () หัวหน้าส่วนโยธา อบต.

() สมาชิกสภา อบต. () พนักงาน อบต.

() พนักงานจ้างตามภารกิจ

5. รายได้ของครัวเรือน/เดือน

() 3,000-5,000 บาท () 5,001-8,000 บาท

() 8,001-10,000 บาท () 10,000 บาทขึ้นไป

6. ประสบการณ์การทำงาน

() 1-4 ปี () 5-8 ปี

() 8-11 ปี () 12 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง						
1	ท่านเข้าใจว่าการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน					
2	ท่านเห็นว่าในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่มีความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมระดับใด					
3	ท่านมีความรู้และเข้าใจในหลักการมีส่วนร่วมระดับใด					
4	ท่านรู้และเข้าใจนโยบายในส่วนของการจัดการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต. ท่าแร่ ระดับใด					
5	ท่านรู้และเข้าใจในการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต. ท่าแร่ในระดับใด					
6	ท่านรู้และเข้าใจเกณฑ์ของการวางผังชุมชนอยู่ในระดับใด					
7	ท่านเข้าใจขั้นตอนการวางผังเมืองและจัดผังชุมชนในระดับใด					

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>ด้านรวมคิดและเสนอความคิดเห็น</u>						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการรวมคิดเสนอความคิดเห็น รวมถึงตัดสินใจในการกำหนดภาพรวมในอนาคตของเมือง และการพัฒนาที่ต้องการมากน้อยเพียงใด					
2	ท่านมีส่วนร่วมเสนอตนเป็นตัวแทนหรือสนับสนุนให้ มีตัวแทนในการบริหารจัดการ					
3	ท่านมีส่วนร่วมคิดและเสนอความคิดเห็นในการกำหนด วิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์การ พัฒนาพื้นที่					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลความต้องการสภาพ และปัญหาของ อบต. ทาแร					
5	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณสมบัติพนักงาน เจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นช่วยให้การจัดทำผังเมืองรวม ขององค์การบริหารส่วนตำบลทาแร					
<u>ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ</u>						
1	ท่านได้รับโอกาสในการตัดสินใจข้อปัญหาพร้อมกับ อบต.ทาแร					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน					
3	ท่านมีส่วนร่วมและการตัดสินใจในการจัดทำ แผนพัฒนาตำบล					
4.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่างๆ ของ อบต.ทาแร					

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>ด้านการดำเนินการจัดทำผังเมือง</u>						
1	ท่านมีส่วนร่วมให้การปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในผังและละเว้นการปฏิบัติที่ขัดต่อข้อกำหนดการจัดผังเมืองรวมของ อบต. ท่าแร่					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสัมมนาเพื่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต.ท่าแร่ และรับฟังความคิดเห็น					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเวทีสาธารณะเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต. ท่าแร่ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมหารือกับทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันพิจารณากำหนดสภาพรวมในอนาคตของเมืองและสนับสนุนให้มีตัวแทนในการบริหารจัดการ					
5	ท่านมีส่วนร่วมในการดำรงรักษาบ้านเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องตลอดจนพัฒนาให้สอดคล้องกับผัง					
6	ท่านมีส่วนร่วมในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลความต้องการสภาพและปัญหาของเมือง					
7	ท่านมีส่วนร่วมให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ					
8	ท่านมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการประชาสัมพันธ์หรือรวมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมาน้อยเพียงใด					

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>ด้านการรับผลประโยชน์</u>						
1	ท่านมีส่วนร่วมให้การปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในผังและละเว้นการปฏิบัติที่ขัดต่อข้อกำหนดการจัดผังเมืองรวมของ อบต. ท่าแร่					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ของที่ดินในส่วนที่เป็นพื้นที่ทำกินและพื้นที่ที่พักอาศัยเท่านั้น ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีแก่ชุมชนในอนาคตเพียงใด					
3	การคมนาคมมีการเชื่อมโยงของระบบโครงข่ายถนนที่เชื่อมระหว่างหมู่บ้านต่างๆ เพียงใด					
4	การให้บริการสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการครอบคลุมพื้นที่มากนักน้อยเพียงใด					
5	พื้นที่สาธารณะประโยชน์ควรมีการปลูกป่าเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีและเพื่อป้องกันการบุกรุกที่สาธารณะประโยชน์					
<u>ด้านการติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล</u>						
1	ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการให้ข้อมูลสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น					
2	ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอนการจัดทำผังเมืองรวม ของ อบต.ท่าแร่					
3	ท่านได้ติดตามการดำเนินการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต.ท่าแร่ อยู่ในระดับใด					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต.ท่าแร่ ให้เป็นไปตามแผนและมีความโปร่งใส					

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>ด้านการติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล(ต่อ)</u>						
5	ท่านมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่					
6	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดทำผังเมืองในภาพรวมอยู่ระดับใด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

- ด้านความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง

.....

.....

.....

.....

- ด้านรวมคิดและเสนอความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

- ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการดำเนินการจัดทำผังเมือง

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการรับผลประโยชน์

.....

.....

.....

.....

6. ด้านการติดตามตรวจสอบ การประเมินผล

.....

.....

.....

.....

7. อื่นๆ

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ชุดที่ 2 (สำหรับประชาชน)

เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอาชีวอุตสาหกรรม ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอโดยรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

ดังนั้น ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ และขอความร่วมมือจากท่านได้ตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อประโยชน์ของการวิจัยต่อไป

2. แบบสอบถามในชุดที่ 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง สำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

(นายทฤษฎ์ โสภารัตน์)

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการอาชีวอุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความของข้อคำถามที่เป็นจริงและตรงตามความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() 18-35 ปี () 36-45 ปี

() 46-60 ปี () 61 ปีขึ้นไป

3. การศึกษา

() ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า () มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

() อนุปริญญาหรือเทียบเท่า () ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

() เกษตรกรรม () รับราชการ

() รับจ้างทั่วไป () ค้าขาย

5. รายได้ของครัวเรือน/เดือน

() 3,000-5,000 บาท () 5,001-8,000 บาท

() 8,001-10,000 บาท () 10,000 บาทขึ้นไป

6. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่

() 1-4 ปี () 5-8 ปี

() 8-11 ปี () 12 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็น
ของท่านมากที่สุด

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>ตามความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง</u>						
1	ท่านเข้าใจว่าการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน					
2	ท่านเห็นว่าในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่มีความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมระดับใด					
3	ท่านมีความรู้และเข้าใจในหลักการมีส่วนร่วมระดับใด					
4	ท่านรู้และเข้าใจนโยบายในส่วนของการจัดการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต. ท่าแร่ ระดับใด					
5	ท่านรู้และเข้าใจในการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต. ท่าแร่ในระดับใด					
6	ท่านรู้และเข้าใจเกณฑ์ของการวางผังชุมชนอยู่ในระดับใด					
7	ท่านเข้าใจขั้นตอนการวางผังเมืองและจัดผังชุมชนในระดับใด					

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>ด้านรวมคิดและเสนอความคิดเห็น</u>						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการรวมคิดเสนอความคิดเห็นร่วมตัดสินใจในการกำหนดภาพรวมในอนาคตของเมืองและการพัฒนาที่ต้องการมาน้อยเพียงใด					
2	ท่านมีส่วนร่วมเสนอตนเป็นตัวแทนหรือสนับสนุนให้มีตัวแทนในการบริหารจัดการ					
3	ท่านมีส่วนร่วมคิดและเสนอความคิดเห็นในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์การพัฒนาพื้นที่					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลความต้องการสภาพและปัญหาของ อบต. ท่าแร่					
5	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณสมบัติพนักงานเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นช่วยให้การจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่					
<u>ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ</u>						
1	ท่านได้รับโอกาสในการตัดสินใจข้อปัญหาพร้อมกับ อบต.ท่าแร่					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์การพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน					
3	ท่านมีส่วนร่วมและการตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล					
4.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่างๆของ อบต.ท่าแร่					

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>ด้านการดำเนินการจัดทำผังเมือง</u>						
1	ท่านมีส่วนร่วมให้การปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในผังและละเว้นการปฏิบัติที่ขัดต่อข้อกำหนดการจัดผังเมืองรวมของ อบต. ทาแร					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสัมมนาเพื่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต.ทาแร และรับฟังความคิดเห็น					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเวทีสาธารณะเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต.ทาแร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมหารือกับทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันพิจารณากำหนดสภาพรวมในอนาคตของเมืองและสนับสนุนให้มีตัวแทนในการบริหารจัดการ					
5	ท่านมีส่วนร่วมในการดำรงรักษาบ้านเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องตลอดจนพัฒนาให้สอดคล้องกับผัง					
6	ท่านมีส่วนร่วมในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลความต้องการสภาพและปัญหาของเมือง					
7	ท่านมีส่วนร่วมให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ					
8	ท่านมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการประชาสัมพันธ์หรือรวมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมาน้อยเพียงใด					

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>ด้านการรับผลประโยชน์</u>						
1	ท่านมีส่วนร่วมให้การปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในผังและละเว้นการปฏิบัติที่ขัดต่อข้อกำหนดการจัดผังเมืองรวมของ อบต.ท่าแร่					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ของที่ดินในส่วนที่เป็นพื้นที่ทำกินและพื้นที่ที่พักอาศัยเท่านั้น ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีแก่ชุมชนในอนาคตเพียงใด					
3	การคมนาคมมีการเชื่อมโยงของระบบโครงข่ายถนนที่เชื่อมระหว่างหมู่บ้านต่างๆ เพียงใด					
4	การให้บริการสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการครอบคลุมพื้นที่มากนักน้อยเพียงใด					
5	พื้นที่สาธารณะประโยชน์ควรมีการปลูกป่าเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีและเพื่อป้องกันการบุกรุกที่สาธารณะประโยชน์					
<u>ด้านการติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล</u>						
1	ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการให้ข้อมูลสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น					
2	ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอนการจัดทำผังเมืองรวม ของ อบต.ท่าแร่					
3	ท่านได้ติดตามการดำเนินการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต.ท่าแร่ อยู่ในระดับใด					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต.ท่าแร่ ให้เป็นไปตามแผนและมีความโปร่งใส					

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>ด้านการติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล(ต่อ)</u>						
5	ท่านมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่					
6	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดทำผังเมืองในภาพรวมอยู่ระดับใด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

1. ด้านความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง

.....

.....

.....

.....

2. ด้านความคิดเห็นและเสนอความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการดำเนินการจัดทำผังเมือง

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการรับผลประโยชน์

.....

.....

.....

.....

6. ด้านการติดตามตรวจสอบ การประเมินผล

.....

.....

.....

.....

7. อื่นๆ

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของตัวแปรกับข้อคำถาม (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง

แบบประเมินความสอดคล้องนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา
แบบสอบถามและประเมินตัวแปรแต่ละด้านว่าสอดคล้องกับข้อคำถามหรือไม่ โดยให้ท่าน
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งแต่ละช่องมี
ความหมาย ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับตัวแปร
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับตัวแปร
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับตัวแปร

ดังนั้น ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ และขอความร่วมมือจากท่านได้ตอบ
แบบประเมินความสอดคล้องให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และผู้วิจัยขอขอบพระคุณ
ทุกท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายทฤษฎ์ โสภารัตน์)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการอาชีวอุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็น
ของท่านมากที่สุด

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ผลการประเมิน		
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)
<u>ด้านความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง</u>				
1	ท่านเข้าใจว่าการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน			
2	ท่านเห็นว่าในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่มีความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมระดับใด			
3	ท่านมีความรู้และเข้าใจในหลักการมีส่วนร่วมระดับใด			
4	ท่านรู้และเข้าใจนโยบายในส่วนของการจัดการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต. ท่าแร่ ระดับใด			
5	ท่านรู้และเข้าใจในการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต. ท่าแร่ในระดับใด			
6	ท่านรู้และเข้าใจเกณฑ์ของการวางผังชุมชนอยู่ในระดับใด			
7	ท่านเข้าใจขั้นตอนการวางผังเมืองและจัดผังชุมชนในระดับใด			

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ผลการประเมิน		
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)
<u>ด้านรวมคิดและเสนอความคิดเห็น</u>				
1	ท่านมีส่วนร่วมในการรวมคิดเสนอความคิดเห็น รวม ตัดสินใจในการกำหนดภาพรวมในอนาคตของเมือง และการพัฒนาที่ต้องการมากน้อยเพียงใด			
2	ท่านมีส่วนร่วมเสนอตนเป็นตัวแทนหรือสนับสนุนให้ มีตัวแทนในการบริหารจัดการ			
3	ท่านมีส่วนร่วมคิดและเสนอความคิดในการกำหนด วิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์การ พัฒนาพื้นที่			
4	ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลความต้องการสภาพ และปัญหาของ อบต. ทาแร			
5	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณสมบัติพนักงาน เจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นช่วยให้การจัดทำผังเมืองรวม ขององค์การบริหารส่วนตำบลทาแร			
<u>ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ</u>				
1	ท่านได้รับโอกาสในการตัดสินใจข้อปัญหาพร้อมกับ อบต.ทาแร			
2	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน			
3	ท่านมีส่วนร่วมและการตัดสินใจในการจัดทำ แผนพัฒนาตำบล			
4	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่างๆ ของ อบต.ทาแร			

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ผลการประเมิน		
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)
<u>ด้านการดำเนินการจัดทำผังเมือง</u>				
1	ท่านมีส่วนร่วมให้การปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในผังและละเว้นการปฏิบัติที่ขัดต่อข้อกำหนดการจัดผังเมืองรวมของ อบต. ท่าแร่			
2	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต.ท่าแร่ และรับฟังความคิดเห็น			
3	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเวทีสาธารณะเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต. ท่าแร่ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น			
4	ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมหารือกับทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันพิจารณากำหนดสภาพรวมในอนาคตของเมืองและสนับสนุนให้มีตัวแทนในการบริหารจัดการ			
5	ท่านมีส่วนร่วมในการดำรงรักษาบ้านเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องตลอดจนพัฒนาให้สอดคล้องกับผัง			
6	ท่านมีส่วนร่วมในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลความต้องการสภาพและปัญหาของเมือง			
7	ท่านมีส่วนร่วมให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ			
8	ท่านมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการประชาสัมพันธ์หรือร่วมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมากนักน้อยเพียงใด			

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ผลการประเมิน		
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)
<u>ด้านการรับผลประโยชน์</u>				
1	ท่านมีส่วนร่วมให้การปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในผังและกระบวนการปฏิบัติที่สอดคล้องข้อกำหนดการจัดผังเมืองรวมของ อบต.ท่าแร่			
2	ท่านมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ของที่ดินในสวนที่เป็นพื้นที่ทำกินและพื้นที่ที่พักอาศัยเท่านั้น ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีแก่ชุมชนในอนาคตเพียงใด			
3	การคมนาคมมีการเชื่อมโยงของระบบโครงข่ายถนนที่เชื่อมระหว่างหมู่บ้านต่างๆ เพียงใด			
4	การให้บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการครอบคลุมพื้นที่มากน้อยเพียงใด			
5	พื้นที่สาธารณะประโยชน์ควรมีการปลูกป่าเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีและเพื่อป้องกันการบุกรุกที่สาธารณะประโยชน์			
<u>ด้านการติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล</u>				
1	ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการให้ข้อมูลสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น			
2	ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอนการจัดทำผังเมืองรวม ของ อบต.ท่าแร่			
3	ท่านได้ติดตามการดำเนินการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต.ท่าแร่ อยู่ในระดับใด			
4	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดทำผังเมืองรวมของ อบต.ท่าแร่ ให้เป็นไปตามแผนและมีความโปร่งใส			

ข้อ	การมีส่วนร่วม	ผลการประเมิน		
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)
	<u>ด้านการติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล(ต่อ)</u>			
5	ท่านมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่			
6	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดทำผังเมืองในภาพรวมอยู่ระดับใด			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ประวัติย่อผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายหญิง โสภรัตน์
วันเกิด	วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2508
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	556/6 ชุมชนหนองแดง ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักบริหารงานช่าง 7 ผู้อำนวยการกองช่าง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	-ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 3 ยุติธรรมวิทยา ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2523	-มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2527	-ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
พ.ศ. 2538	-ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ช่างก่อสร้าง เทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
พ.ศ. 2549	-ปริญญาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (แขนงเทคโนโลยีก่อสร้าง) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2557	-ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอาชีพอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2535	-เจ้าหน้าที่คัดลอกแบบชั้น 1 สำนักงานทางหลวงที่ 3 กรมทางหลวง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2539	-เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง 2 (หัวหน้าส่วนโยธา) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

- พ.ศ.2545 -เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง 5 (หัวหน้าส่วนโยธา)
 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่
 อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ.2549 -เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง 6 (หัวหน้าส่วนโยธา)
 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่
 อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ.2553 -เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง 7 (หัวหน้าส่วนโยธา)
 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่
 อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ.2555 -เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง 7 ผู้อำนวยการกองช่าง
 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแร่
 อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ.2556-ปัจจุบัน -เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง 7 ผู้อำนวยการกองช่าง
 เทศบาลตำบลเมืองทอง ท่าแร่
 อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร